دنیای اقتصاد

روزنامه صبح ایران

دوشنبه ۲۱ اردیبهشت ماه ۱۳۹۴
۲۲ رجب ۱۴۳۶
۱۱ می ۲۰۱۵
شماره ۳۴۷۹
۸ صفحه

ضمیمه هفتگی خراسان رضوی ۸۶

«دنیای اقتصاد» به مناسبت سالروز بزرگداشت حکیم توس بررسی می کند:

رنج سی ساله فردوسی

دنیای اقتصاد، گروه فرهنگ- واژه توس در قرن دهم میلادی به مجموعه‌ای از چندین پارچه‌آبادی و روستاها اطلاق می‌شد (معجم‌البلدان توس را شامل ده هزار پارچه‌آبادی دانسته‌است) و کوره (ده) نوقان و کوره(ده) تابران و روستای سناباد که امروزه در داخل شهر مشهد واقع شده‌اند جزو منطقه توس به شمار می‌آمد که در سال ۸۰۹ م، هارون‌الرشید و در سال ۸۱۸ م، امام رضا پیشوای هشتم شیعیان در آن مدفون گردید، جغرافی‌دانان آن‌جا را ولایت توس می‌نامیدند که همه دشت (فلات) مشهد فعلی را در برمی‌گرفت و روستای توس از همه آن‌ها آبادتر بود. در همین روستا بود که استاد بزرگ بی‌بدیل، حماسه‌سرای بزرگ ایران و یکی از شاعران مشهور عالم و ستاره درخشنده آسمان ادب فارسی به دنیا آمد و با قلم خود تمام جهانیان را شگفت‌زده کرد.

در صفحه ۶

در نشست بررسی «ساخت‌وساز در ارتفاعات جنوب مشهد» مطرح شد؛

بورس‌بازی زمین و دست‌اندازی به اراضی ملی

صفحه ۷

سرمقاله

استفاده از خودروی خارجی؛ به چه قیمت؟

امیر شهلا

۱- تقریبا سالی نیست که آغاز شود و رهبر انقلاب در همان هنگامه تحویل و تحول سال، از اقتصادِ تاب آور، تولید ملی، اشتغال داخلی و ضرورت حمایت‌ازکاروسرمایه‌ایرانی‌نگفته‌باشند. اقتصاد مقاومتی، ترجمه دقیق تری از اقتصاد بدون نفت است. اقتصادی که در آن، قیمت نهاده های اولیه و محصول تمام اش را خودمان تعیین کنیم. نه این که همچون بشکه های سرشار نفت، کمترین سهم را در قیمت گذاری و بازاریابی اش ایفا کنیم. تاکید رهبری در استفاده از تولیدات داخلی، حتی از حد توصیه فراتر رفته و به فرمانی حکومتی تبدیل گشته است....

ادامه در همین صفحه

یادداشت هفته

شهرسازی بی‌هویت، شهر بی‌هویت

سیدرضا حسین‌زاده*

شهرسازی بدون هویت، چندتقلیدی، به‌دور از تفکر سیستمی و نزدیک به کانون های رانت و قدرت، کلان شهر مشهد را به محیطی پرتنش، آلوده و غیرقابل تحمل تبدیل کرده و ساخت‌وسازهای سودجویانه هر روز مصمم تر از گذشته به دنبال تخریب بیشتر محیط شهری است. گسترش عمودی شهر مشهد خسارات جبران ناپذیری را به همراه داشته و اخیرا به بهانه تامین مسکن برای مردم! تسخیر اراضی کوهستانی جنوب شهر و ساخت‌وسازهای مرتفع در دستور کار سازمان های متعدد قرار گرفته است...

ادامه در صفحه ۷

■ گفت و گوی «دنیای اقتصاد» با جواد ستاری، عضو شورای شهر مشهد؛

شهرداری جای سیاسی کاری نیست

صفحه ۳

■ گزارش «دنیای اقتصاد» از پیامدهای قاچاق کالا بر پیکره تولیدات ملی؛

استثمار بازار

صفحه ۴ و ۵

■ هیأت مدیره جدید نظام مهندسی معدن خراسان رضوی معرفی شدند؛

تلاش برای جلب نظر سرمایه گذاران بخش خصوصی معدن

صفحه ۲

■ در مراسم گرامی‌داشت «روز اسناد ملی» در خراسان رضوی مطرح شد؛

نامهربانی‌ها با اسناد ملی

صفحه ۸

ادامه سرمقاله

استفاده از خودروی خارجی؛ به چه قیمت؟

دغدغه رهبری همواره این بوده که بازار بکر و پرتقاضای ایران، به میز خدمت به کمپانی ها و شرکت های بزرگ جهانی تبدیل نشود و این بازار ۷۵میلیونی، زمینه اشتغال جوانان همین کشور باشد. بخوانید:

الف) همین جا راجع به محصولات تولیدی کشور نکته‌ای را عرض کنم. دستگاه‌های دولتی بایستی عزم جزم داشته باشند بر این که جز تولیدات داخلی، هیچ چیز دیگر مصرف نکنند. یعنی واقعاً در محصولاتی که مشابه داخلی دارد، مطلقاً ممنوع بشوند که از خارج چیزی وارد نکنند. آقای رئیس جمهور به دستگاه‌های دولتی دستور بدهد. اگر مدیران ما اراده کنند برای این که محصول ایرانی را، تولید ایرانی را به کار بگیرند، هم تولیداتِ باکیفیت هست، هم خود این کار موجب می شود کیفیت تولیدات داخلی بالا برود. این کار را حتماً بایستی انجام بدهند.

ب) نکته دیگر که خطاب به همه مردم کشور است، مصرف کالای داخلی است. یکی از آفات موجود اجتماعی ما که ریشه آن، میراث دوران طاغوت و دوران ظلمانیِ گذشته است، همین است که افراد، دلبسته به تولیدات بیگانه باشند. یک وقت تولید داخلی نداشتیم، یک وقت تولید داخلی، تولید غیرقابل مصرفی بود. امروز این طور نیست. امروز تولیدات داخلی، تولیدات مرغوب و مطلوبی است. در عین حال یک عده‌ای خوش شان می‌آید بگویند فلان نشان خارجی روی لباس شان هست یا روی وسیله خوراکی‌شان هست. این یک بیماری است. این بیماری را باید علاج کرد. این کار، توجه نکردن به این است که ما در این مملکت داریم زندگی می کنیم. آن وقت پولی را که در این کشور به دست می‌آوریم، می ریزیم توی جیب یک کارگر خارجی، به زیان یک کارگر داخلی. این معنایش این است که ما به نیاز داخل، به کارگر داخل که دارد زحمت می کشد و جنس تولید می کند، بی‌اعتنایی می کنیم. می رویم سراغ کارگر خارجی. این خیلی عادت بدی است.

۲- هفته گذشته امام جمعه محترم مشهد در دیدار با کارگران نمونه استان، علی رغم توصیه به دستگاه های دولتی مبنی بر استفاده از تولیدات داخلی، گفته بودند: چرا ما به مردم بگوییم شما حق استفاده از اتومبیل خوب را نداری و باید با ماشین داخلی تردد کنی که وسط بزرگراه منفجر شود و خود و خانواده ات را از بین ببری؟ راقم این سطور ضمن احترام به دیدگاه انتقادی خطیب محترم نسبت به صنعت خودروسازی کشور و درک دغدغه ها و نگرانی های ایشان درخصوص سلامت خانواده های ایرانی، توضیح چند نکته را در این خصوص ضروری می داند:

یکم: موضوع آتش گرفتن چند خودروی ساخت داخل، متعلق به سال های گذشته است و طی چند سال اخیر، هیچ خبری در این خصوص منتشر نشده است.

ادامه در صفحه آخر

جدول حمایت های دولت از صنعت خودروسازی هشت کشور برتر جهان

کشور	خودرو سازان	مصرف کنندگان
آلمان	۱/۵میلیارد یورو تسهیلات به خودروسازان و معافیت‌مالیاتی	ارائه یارانه ۲۵۰۰یورویی برای تعویض خودروهای فرسوده
روسیه	۲میلیارد دلار تسهیلات، حمل و نقل رایگان ریلی خودروهای داخلی، افزایش تعرفه واردات، کاهش ۴۰درصدی مالیات	اختصاص ۳میلیارد دلار وام کم بهره به خریداران برای خودروهای قیمت مناسب داخلی
فرانسه	پرداخت ۶میلیارد یورو کمک به کاهش هزینه تولید و جلوگیری از انتقال سایت های تولیدی به خارج از کشور	یارانه ۱۰۰۰یورویی جهت جایگزینی خودروهـای فرسـوده، تخصیص مبلغ ۲۲۰میلیون یورو وام به خریداران
ترکیه	کاهش نرخ بهره و اقساط وام های خودروسازان به دولت، تسهیل در دسترسی به اعتبارات مالی	حذف یا کاهش مالیات مصرف خودرو برای رونق بازار
برزیل	کاهش چشمگیر مالیات های صنعت خودرو	۳/۶۲میلیارد دلار اعتبار به خریداران، کاهش مالیات متعلق به وام خودرو
ایتالیا	پرداخت ۱۲میلیارد یورو کمک بلاعوض به شرکت های خودروساز	تشویق مردم به خرید خودروهای جدید از طریق پرداخت ۱۵۰۰یورو یارانه جهت جایگزینی خودروهای فرسوده، کاهش ۲۰درصدی مالیات
اسپانیا	۱۰میلیارد یورو اعتبارات بانکی کم بهره به شرکت های خودروساز، کمک های مالی بلاعوض ۸۰۰میلیون یورویی به صنعت خودرو	ارائه یارانه ۱۰۰۰یورویی برای جایگزینی خودروهای فرسوده، فروش اعتباری خودرو به مشتریان
چین	۱/۵میلیارد دلار برای ترویج خودروهای با فن آوری پیشرفته داخلی، حمایت از سرمایه گذاری خارجی	لغو مالیات فروش بخشی از خودروهای سبک، پرداخت یارانه به خودروهای فرسوده

گفت و گو

پس از رسانه ای شدن اظهار نظر معاون برنامه ریزی شهردار مشهد؛

توضیحات برادران درباره استفاده از ریشه «متروپلیس»

دنیای اقتصاد- معاون برنامه‌ریزی و توسعه شهردار مشهد که پیش از این در نشست با مهمانان خارجی اجلاس متروپلیس در مشهد اظهاراتی را درباره ریشه کلمه متروپلیس و اسپانیا مطرح کرده بود، توضیحاتی را در خصوص دلیل طرح این مسائل عنوان کرد.

محمدمهدی برادران در گفت‌وگو با خبرنگار ما با بیان اینکه به دلیل استقرار دفتر آموزش متروپلیس در مشهد، سالانه کارگاه‌های آموزشی در این شهر برگزار می‌شود، خاطرنشان کرد: «یکی از سوالاتی که همیشه مطرح می‌شد همین عنوان «متروپلیس» بود که معمولا ترجمه درستی از آن نمی‌شد و باید این عنوان را برای مخاطب خود توضیح می‌دادیم.»

برادران ادامه داد: «به همین دلیل من در نشست با مهمانان خارجی اجلاس متروپلیس در مشهد توضیح دادم که متروپلیس ریشه یونانی دارد که به مادر شهر بودن برمی‌گردد و معادل کلمه مادرشهرهاست و با توجه به اینکه مهمانان عرب هم در این جلسه حضور داشتند، کلمه ام‌القرا را به عنوان معادل عربی مادرشهرها مطرح کردم.»

معاون برنامه‌ریزی و توسعه شهردار مشهد با بیان اینکه این عبارات در برخی از کتاب‌های مدیریت شهری هم مطرح شده و نکته جدیدی نیست، تصریح کرد: «در این جلسه به ارتباط بین ایران و اسپانیا نیز اشاره کردم؛ اینکه ریشه کلمه اسپانیا از اسپان گرفته شده است، از احتمالات بسیار قوی است که خود اسپانیایی‌ها هم آن را مطرح می‌کنند. وی اضافه کرد: برای برخی سایت‌های داخلی این حرف من عجیب بود، آن‌ها باید مطالعات تاریخی خود را افزایش دهند و به نظر می‌رسد برخوردهای غیراخلاقی هم صورت گرفت اگرچه بسیاری از افراد هم از من تشکر کردند.»

محمد مهدی برادران هفته گذشته در جمع میهمانان خارجی اجلاس متروپلیس در مشهد گفته بود که ریشه کلمه متروپلیس واژه «ام القراء»، ریشه «اسپانیا» واژه «اصفهان» و ریشه بارسلونا نیز کلمه «بارثاوا» یعنی نام قدیم مشهد است که این موضوع واکنش هایی در رسانه های جهان داشت و از جمله مجری شبکه بی بی سی فارسی در صفحه توئیتر خود این اظهارنظر را منتشر کرد.

دنیای اقتصاد
ضمیمه هفتگی خراسان رضوی
اشتراک رایگان نسخه الکترونیکی
با ارسال نشانی الکترونیک (Email)
به شماره: ۳۰۰۰۲۲۴۸۰۰

خراسان ما

اهمیت خراسان

رضا سلیمان نوری

هفته پیش وعده دادم که در این ستون و از این هفته مجموعه نوشتاری را درباره «خراسان» تقدیم شما عزیزان همراه کنم. در آن نوشتار داستان چگونگی تولد «خراسان ما» را نگاشتم و اشاره کردم که این سرزمین ناشناخته‌ها و مجهولات بسیاری دارد که قصد دارم به مرور زمان و به یاری خدا و البته کمک شما یاران کمی این مجهولات را کمتر کنم. همچنین وعده دادم که در نخستین گام بیان خواهم کرد که خراسان در اصل کدام محدوده جغرافیایی را در بر می‌گیرد و آیا همین سه استانی که علاوه بر نام خراسان پسوندهای شمالی، رضوی و جنوبی را به همراه دارند خراسان هستند و یا اینکه خراسان گسترده‌تر از این سه گانه است. و آیا خراسان واقعی کدام مناطق فرامرزی ایران در کشورهای همسایه را شامل می‌شود؟ تا کجای افغانستان و تاجیکستان و یا ترکمنستان و حتی ازبکستان در طول تاریخ به عنوان خراسان نامیده می‌شده و کجای این کشورها خارج از چارچوب این محدوده جغرافیایی بوده و آیا سرزمین‌های دیگری خارج از محدوده‌های ذکر شده در بالا چه داخل ایران سیاسی کنونی و چه در کشورهای همسایه کنونی، متعلق به خراسان بزرگ هست یا خیر؟ بر اساس همین وعده در حال نگارش متن یادداشت این شماره بودم که نظر یکی از دوستان شمالی درباره یادداشت نخستین من در یکی از صفحات فضای مجازی به ناگاه من را با ضرورتی مهم‌تر روبرو کرد. آن دوست در متنی کوتاه در پایین یادداشت نخست من برای این ستون نگاشته بود با این مضمون که «حالا این خراسان مگر چیست و چه ویژگی دارد که لازم است بدانیم محدوده جغرافیایی آن چه بوده است؟ و...».

ادامه نوشتار این دوست را برای شما بازنویسی نکردم چون همان گونه که می دانید بسیاری از مطالب منتشر شده در فضاهای مجازی قابلیت و البته صلاحیت انتشار در فضای واقعی را ندارند. اما همین متن کافی بود تا روند این یادداشت را از متنی اسنادی به تکرار یک سری بدیهیات تغییر دهد تا بدین گونه دوستانی که کمتر با اهمیت و جایگاه خراسان در طول تاریخ آشنا بوده و نمی‌دانند خراسان کجاست، بهتر با این خطه آشنا شوند. برای این دسته از دوستان در ذیل چند مورد کوتاه از ویژگی‌های خراسان را شماره می‌کنم تا شاید پاسخ سوال خود را گرفته باشند.

■ خراسان، سرزمین پارت ها

بر اساس منابع تاریخی غیر قابل انکار خراسان سرزمینی است که یکی از سه قبیله عمده آریایی مهاجر به ایران یعنی پارت‌ها برای اسکان خود برگزیدند. پارت‌ها همان گروهی هستند که به روایت تاریخ نگاران دوران حکومت ایران که بیشتر به اشکانیان معروف هستند، دموکرات‌ترین عهد حکومتی در اعصار مختلف ایران بوده است زیرا در این دوران نه تنها آزادی مذهب به صورت کامل برقرار بوده که برای نخستین بار در جهان پادشاه به صورت برگزیده آن هم توسط بزرگان منتخب مناطق مختلف کشور و تحت قالب نخستین مجلس شورای جهان یعنی مهستان، برگزیده شد.

دیگر موردی که خراسان را در تاریخ ایران برجسته می کند، همانا ماجرای ظهور و درگذشت یا شهادت یگانه پیامبر ایران یعنی زرتشت در این خطه از کشور است. البته برخی مورخان زادگاهی جز خراسان برای زرتشت معرفی کرده‌اند اما همگان بر قتل وی در بلخ خراسان بزرگ و دفن او در همان محدوده هم قول هستند. مدفنی که بر اساس برخی شواهد در مزار شریف افغانستان کنونی است.

از این دو که بگذریم و افسانه های گوناگون پهلوانی ایران که در تمام آنها خراسان نقشی ویژه دارد و یا زادگاه پهلوانان است و یا محل رزم و جنگ ایشان به کناری نهیم، نمی توان از این ویژگی به راحتی عبور کرد که خراسان سرزمینی است که اغلب یورش‌های خانمان سوز به ایران خاصه در دوران پس از اسلام از این ناحیه رخ داده و هرگاه این منطقه در آرامش بوده، ایران در امنیت به سر می برده است.

دیگر ویژگی خاص خراسان که بررسی و تحقیق درباره گذشته و آینده این خطه را لازم می کند، ظهور سرداران دلیر و تاریخ ساز بزرگ از این خطه است. ابومسلم خراسانی که با درایت او خاندان ظالم اموی سرنگون شد و خاندان متظاهر به علوی و نبوی بودن، عباسی حاکم سرزمین‌های اسلامی شد و نادر شاه افشار که آخرین جنگ های بزرگ منتهی به کشورگشایی و بزرگ شدن مساحت ایران زمین در دوران او و به رهبری وی صورت گرفته از جمله این دلیران خطه خراسان هستند.

البته دلایل ذکر شده در بالا و ده‌ها و صدها دلیل دیگری که بدان‌ها اشاره نکردم هم اگر نبود بازهم وجود دو دلیل زیر و حتی یکی از آن دو کافی بود، من که نه بلکه ده‌ها و صدها نفر دست به قلم شده و در راه بازشناسی این خطه تاریخی به فعالیت پردازند.

این دو دلیل هم نخست قرار گرفتن مدفن هشتمین امام شیعیان جهان حضرت ثامن الحجج(ع) در این خطه و دوم مدفون شدن خداوندگار زبان و ادب پارسی حکیم ابوالقاسم فردوسی در این سرزمین است. دو بزرگی که اگر هر کدام از آنها در این خطه بخشی یا تمام عمر خود را سپری نکرده بودند، بی‌شک ایران ما، این گونه که اکنون است، نبود.

این سخن توضیح خاصی را هم لازم ندارد زیرا در صورت عدم حضور امام هشتم(ع) در این خطه با توجه به تمام شرایط می‌توان مدعی شد که تشییع به رشد کنونی خود خاصه در ایران نمی‌رسید و در صورت عدم وجود فردوسی نیز اکنون زبان فارسی وجود نداشت. خوب بیش از این بر حجم نوشتار کنونی اضافه نکنم بدین امید که آن دوست مجازی و سایر دوستان چرایی لزوم پرداختن به خراسان و البته جایگاه آن را از طریق این قلم ناتقص درک کرده باشند. یاحق

***کارشناس ارشد ایران‌شناسی و خراسان پژوه**

در پنل تحلیل «شرایط کسب‌وکارهای دانش‌بنیان پس از تحریم» مطرح شد؛

پیش‌قراولان توسعه در شرایط پساتحریم

دنیای اقتصاد، فاطمه رافع – صدور بیانیه لوزان در آغازین روزهای سال جاری، بارقه‌های امید را برای لغو احتمالی تحریم‌های جهانی علیه ایران ایجاد کرد و حالا زمان آن است که بخش‌های مختلف تولید کشور به فکر دوران پساتحریم بوده و برای آن دوران که شاید چندان هم دور نباشد، برنامه‌ریزی مناسبی داشته باشند تا از این طریق کشور بیش از پیش در مسیر توسعه اقتصادی گام بردارد و چرخ‌های پیشرفت بچرخد. بدون تردید نقش شرکت‌های دانش‌بنیان در تبدیل علم به ثروت بر کسی پوشیده نیست و حالا که سخن از لغو احتمالی تحریم‌هاست، این شرکت‌ها نیز باید با برنامه درخوری در این مسیر گام بردارند.

◀ حیدرنژاد: لغو تحریم‌ها معجزه نخواهد کرد اما باید این جریان ورود سرمایه خارجی هدایت شود.

شرکا: شرکت‌ها باید برای شرایط پس از تحریم برنامه مناسبی داشته باشند و بدانند به چه صنایعی ورود پیدا کنند؛ این شرکت‌ها باید سکان‌دار علم کاربردی باشند و دولت باید بستر فعالیت آن‌ها را ایجاد کند

«بررسی شرایط کسب‌وکارهای دانش‌بنیان پس از تحریم» عنوان پنل تخصصی بود که به همت پارک علم و فناوری خراسان رضوی و در نشست بهاره شرکت‌های مراکز رشد و پارک برگزار شد.کارشناسان حاضر در این پنل، تحریم‌های داخلی را خطرناک‌تر از تحریم‌های خارجی دانستند و معتقد بودند شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند با برنامه‌ریزی صحیح برای دوران پس از تحریم‌ها به پیش‌قراولان توسعه کشور تبدیل شوند.

■ مشکل عمده صنایع ما فقط تحریم‌ها نیست

دبیر هیأت مدیره پالایشگاه گاز شهید هاشمی‌نژاد مشهد در این پنل با اشاره به اظهارنظرهای متفاوت و گاه متناقض درباره آثار تحریم‌ها و لغو احتمالی آن‌ها، اظهار کرد: در نگاه اول شاید عمده شرکت‌های فناور از لغو تحریم‌ها نگرانی دارند زیرا معتقدند فضای رقابتی جدی با صاحبان صنعت ایجاد خواهد شد.

مهدی حیدرنژاد با بیان اینکه تحریم‌ها برای برخی فرصت بوده است، خاطرنشان کرد: از جمله محدودیت‌های تحریم‌ها این است که در مبادله کالاهای اصلی شفافیت کم شده و این مسأله جوی را در کشور ایجاد کرده که بسیاری از محصولات تولید چین با برند کشورهای اروپایی عرضه شوند که این امر تهدیدی برای شرکت‌های داخلی است؛ شرایط کنونی آب گل‌آلودی است که در آن محصولات چینی به جای محصولات برخی کشورهای اروپایی عرضه می‌شوند.

دبیر هیأت مدیره پالایشگاه گاز شهید هاشمی‌نژاد مشهد با اعتقاد بر اینکه در حوزه قوانین شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور کلی‌گویی‌های بسیاری صورت گرفته است، تصریح کرد: شتاب‌زدگی در تصویب و لغو قوانین و بندهای بسیار و گاه اغراق‌آمیز موجود در قوانین باعث ایجاد خلاءهای قانونی و فراهم کردن راه فرار از آن‌ها شده است.

حیدرنژاد با تأکید بر اینکه مشکل عمده صنایع ما فقط تحریم‌ها نیست، افزود: قوانین و مدیریت داخلی نیز در این زمینه تأثیر بسیاری دارد. وی با بیان اینکه قطعا بعد از تحریم درهای کشور به روی سرمایه‌گذاران باز می‌شود، عنوان کرد: لغو تحریم‌ها معجزه نخواهد کرد اما باید این جریان ورود سرمایه خارجی هدایت شود.

دبیر هیأت مدیره پالایشگاه گاز شهید هاشمی‌نژاد مشهد با اشاره به اینکه حمایت‌های داخلی و قوانین حمایتی تأثیر بسیاری در بهبود وضعیت کنونی دارد، اظهار کرد: در وضعیت کنونی شاید بیشتر از تحریم‌های داخلی در رشد صنایع ضربه می‌خوریم؛ تحریم‌های داخلی همین عدم رعایت درست قوانین، عدم تدوین و تصویب و در نظر نگرفتن ضمانت اجرایی صحیح قوانین است.

حیدرنژاد با اعتقاد بر اینکه درباره تحریم‌ها و لغو آن اغراق‌هایی شده است، خاطرنشان کرد: برخی معتقدند اقتصاد دنیا پس از لغو تحریم‌های ایران تغییر می‌کند و برخی بر این باورند لغو تحریم‌ها تأثیری ندارد که هر دو این‌ها اغراق است.

دبیر هیأت مدیره پالایشگاه گاز شهید هاشمی‌نژاد مشهد با تأکید بر اینکه تحریم‌ها تنها یکی از پارامترهای کسب‌وکار موفق است، افزود: مسائل متعددی وجود دارد که به موفقیت شرکت‌های دانش‌بنیان کمک می‌کند؛ لغو تحریم‌ها می‌تواند باعث جهانی شدن شرکت‌های دانش‌بنیان شود و اینکه این شرکت‌ها به فکر ارتباط با شرکت‌های توانمند دنیا باشند.

■ لزوم برنامه‌ریزی شرکت‌های دانش‌بنیان

رئیس هیأت مدیره انجمن صنایع ماشین‌سازی و تجهیزات نیز در این نشست با تأکید بر اینکه کشور بدون تولید علم کاربردی توسعه پیدا نمی‌کند، تصریح کرد: نکته مسلم این است که تحریم‌های بیرونی کاغذپاره نیست و می‌تواند تأثیر منفی خود را داشته باشد.

محسن شرکا در خصوص آثار تحریم‌های بیرونی خاطرنشان کرد: تحریم‌های خارجی عمدتا هزینه‌ها را بالا می‌برد اما با وجود آن‌ها هم چرخ مملکت چرخیده و لنگ نمانده است.

مشاور رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی با اعتقاد بر اینکه تحریم‌های داخلی خطرناک‌تر از تحریم‌های خارجی است، عنوان کرد: دشوار بودن اخذ تسهیلات بانکی، نظام بانکی، مالیاتی کنونی و ... نمونه‌ای از تحریم‌های داخلی است که ضد توسعه است.

وی تعدد قوانین موجود را از دیگر مشکلات شرکت‌های دانش‌بنیان برشمرد و گفت: از دوران مشروطه تاکنون حدود ۱۲ هزار قانون به تصویب رسیده است که بسیاری از آن‌ها مقابل هم هستند و یکدیگر را نقض می‌کنند.

شرکا با بیان اینکه شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند در شرایط پس از تحریم، پیش‌قراولان توسعه کشور باشند، اظهار کرد: این شرکت‌ها باید برای شرایط پس از تحریم برنامه مناسبی داشته باشند و بدانند به چه صنایعی ورود پیدا کنند؛ این شرکت‌ها باید سکان‌دار علم کاربردی باشند و دولت باید بستر فعالیت آن‌ها را ایجاد کند.

عضو هیأت رئیسه انجمن بهره‌وری شرق ایران با تأکید بر اینکه کار تیمی باعث موفقیت شرکت‌های دانش‌بنیان خواهد شد، عنوان کرد: این شرکت‌ها باید پژوهش‌هایی را انجام دهند که امکان تبدیل شدن به ثروت را داشته باشد.شرکا در خصوص فضای کسب‌وکار در خراسان رضوی خاطرنشان کرد: هیچ یک از ما نتوانسته‌ایم آن‌گونه که شایسته بارگاه منور رضوی است، برای استان تولید ثروت کنیم زیرا این استان ظرفیت‌های بسیاری دارد.

■ ضرورت حضور سرمایه‌گذاران حرفه‌ای ریسک‌پذیر

رئیس پارک علم و فناوری خراسان نیز در این مراسم با بیان اینکه قبل از اینکه به اقتصاد دانش‌بنیان و اقتصاد مقاومتی بپردازیم نیازمند اقتصاد یادگیری هستیم، تصریح کرد: فرصت‌های اقتصادی عمدتا پنهان هستند و اقتصاد یادگیری به معنای شناسایی و کشف این فرصت‌هاست.

دکتر سیدحسن علم‌الهدایی وجود گروه‌های نوآور، خلاق، همدل و همزبان را ضامن موفقیت شرکت‌های دانش‌بنیان دانست و گفت: اقتصاد دانش‌بنیان بر نوآوری استوار است و شرکت و سازمانی که نوآوری نداشته باشد، توسعه نمی‌یابد.

رئیس پارک علم و فناوری خراسان با تأکید بر لزوم حضور سرمایه‌گذاران حرفه‌ای ریسک‌پذیر برای تحقق موفقیت شرکت‌های دانش‌بنیان، خاطرنشان کرد: مخترع و نوآور، تکنولوژیست یا فناور و کارآفرین از دیگر اعضای تیم نوآوری هستند که حضور آنان در شرکت‌های دانش‌بنیان ضروری است.

رئیس پارک علم و فناوری خراسان مطرح کرد:

لزوم جذب سرمایه‌گذار برای شرکت‌های دانش‌بنیان

دنیای اقتصاد، گروه علمی- رئیس پارک علم و فناوری خراسان بر لزوم جذب سرمایه‌گذار برای شرکت‌های دانش‌بنیان تأکید کرد.

دکتر سیدحسن علم‌الهدایی در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» در خصوص اقدامات پارک علم و فناوری برای استفاده از ظرفیت بخش خصوصی، با بیان اینکه برای اقدامات خود پارک به دنبال جذب سرمایه‌گذار نیستیم، اظهار کرد: یکی از بحث‌هایی که داریم جذب سرمایه‌گذار حرفه‌ای برای شرکت‌های دانش‌بنیان است.

رئیس پارک علم و فناوری خراسان با اشاره به جای خالی شرکت‌های وی.سی در مشهد که سرمایه مخاطره‌پذیر دارند، خاطرنشان کرد: اما تماس‌هایی با تشکلی از خیران فناور داشتیم که نماینده آن‌ها به پارک مراجعه کرد و حتی برای تشکیل یک مرکز علمی قول همکاری داد.

علم‌الهدایی با ابراز امیدواری از اینکه برای کمک خیران به شرکت‌های دانش‌بنیان در جامعه فرهنگ‌سازی صورت گیرد، تصریح کرد: خیران تصور نکنند فقط باید به دنبال مدرسه‌سازی باشند زیرا در حال حاضر تعداد مدارس موجود زیاد است و اکنون باید شرکت‌های نوپا را فعال کنیم. وی یادآور شد: برای جذب سرمایه‌گذار برنامه‌هایی داریم اما این برنامه‌ها هنوز چندان مدون نیست.

هیأت مدیره نظام مهندسی معدن خراسان رضوی معرفی شدند؛

تلاش برای جلب‌نظر سرمایه‌گذاران بخش‌خصوصی معدن

دنیای اقتصاد- هفتم اسفند ماه گذشته بود که انتخابات اعضای هیأت مدیره پنجمین دوره نظام مهندسی معدن خراسان رضوی برگزار شد و اعضا که برای یک دوره سه ساله برگزیده شدند، از نیمه اردیبهشت ماه فعالیت خود را آغاز کردند.

در این انتخابات حسین نکاحی به‌عنوان رئیس هیأت مدیره، غلامرضا نازپرور به عنوان نایب‌رئیس و خزانه‌دار، محمد ایازی به عنوان دبیر سازمان و حسن عزمی و شیدا سیدی نیز به عنوان اعضای هیأت مدیره انتخاب شدند.

نکاحی، رئیس هیأت مدیره نظام مهندسی معدن خراسان رضوی در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد»، ایجاد طرح‌های اشتغال‌زایی مانند واحدهای فرآوری و ... به‌منظور جذب ارزش‌افزوده برای اعضا را از اولویت‌های کاری سازمان برشمرد و اظهار کرد: در این راستا استفاده از ظرفیت‌های سازمان صنعت و معدن و برون‌سپاری بخشی از وظایف سازمان در دستور کار قرار دارد که این اقدامات باعث رشد و پیشرفت سازمان و درآمدزایی می‌شود.

نکاحی با اعتقاد بر اینکه موضوع استفاده از ظرفیت معادن در استان و کشور مغفول مانده است، خاطرنشان کرد: با توجه به اینکه محوریت فعالیت‌های اقتصادی در استان و کشور معدن نبوده است و بر درآمدهای نفتی تمرکز داشته‌ایم، از ظرفیت معادن غفلت کرده‌ایم و معادن در حاشیه بوده است. وی ادامه داد: اکنون به دلیل تحریم‌ها و التهابات بازار نفت، ناگزیر هستیم که برنامه‌هایی برای سایر قابلیت‌های کشور داشته باشیم که یکی از راه‌ها استفاده از ظرفیت‌های معدنی کشور است.

رئیس هیأت مدیره نظام مهندسی معدن خراسان رضوی با اشاره به اینکه کشور ما دهمین کشور معدنی دنیاست، تصریح کرد: استان خراسان رضوی تقریبا معدنی‌ترین استان کشور است؛ ذخایر سنگ آهن سنگان بزرگترین ذخیره سنگ آهن کشور محسوب می‌شود. خراسان رضوی به لحاظ ذخایر اکتشاف شده جزء رتبه‌های برتر کشور است و سازمان نظام مهندسی استان نیز رتبه یک را در کشور دارد.

نکاحی جلب نظر سرمایه‌گذران بخش خصوصی داخلی و خارجی جهت سرمایه‌گذاری بر روی معادن از اکتشاف تا فرآوری بر مبنای اصول علمی را از دیگر اولویت‌های سازمان نظام مهندسی معدن استان اعلام و اظهار کرد: بخش خصوصی تاکنون از ظرفیت و توان نظام مهندسی معدن استفاده نمی‌کرده و تنها داشته‌های خود را عملیاتی کرده است و تقریبا تمام بخش‌های خصوصی که به این روش پیش رفته‌اند، با شکست مواجه شده‌اند؛ تلاش می‌کنیم بخش خصوصی را مجاب کنیم که کار ما علمی است و برای انجام عملیات معدنی باید با محوریت سازمان نظام مهندسی فعالیت کنند.

بخش خصوصی تاکنون از ظرفیت و توان نظام مهندسی معدن استفاده نمی‌کرده و تنها داشته‌های خود را عملیاتی کرده است و تقریبا تمام بخش‌های خصوصی که با این روش پیش رفته‌اند، با شکست مواجه شده‌اند

◀ تلاش می‌کنیم بخش خصوصی را مجاب کنیم که کار ما علمی است و برای انجام عملیات معدنی باید با محوریت سازمان نظام مهندسی فعالیت کنند.

رئیس هیأت مدیره نظام مهندسی معدن خراسان رضوی با بیان اینکه در حال حاضر ۲۸۰۰ نفر مهندس معدن در استان فعالیت می‌کنند، تقویت قدرت اجرایی دفاتر و تشکیل جلسه‌های فصلی با مدیران دفاتر فنی به‌منظور بررسی مشکلات قوانین اجرایی نظام مهندسی، معدن‌کاری و تلاش در جهت اصلاح ساختار را از اولویت‌های کاری سازمان در حوزه این دفاتر برشمرد و عنوان کرد: سازمان نظام مهندسی معدن استان تشکیلات نوپایی است و سابقه فعالیت آن به ۱۲ سال می‌رسد با این حال مبدع ایجاد دفاتر فنی و مهندسی در کشور بوده‌ایم.

وی با اشاره به فعالیت ۳۰ دفتر فنی و مهندسی معدن در استان، در خصوص افزایش تعداد این دفاتر گفت: برای ارتقاء کیفیت این دفاتر برنامه‌هایی داریم و در حال حاضر افزایش کمی آن‌ها مد نظر نیست.

نکاحی با اشاره به اینکه تعامل سازنده با متولیان امر اکتشاف، بهره‌برداری، فرآوری و بازرگانی داخلی و خارجی در سازمان صنعت، معدن و تجارت از دیگر اولویت‌های کاری سازمان است، افزود: بخش اکتشافی در استان تاکنون بیشتر کار خود را انجام می‌داده و نظام مهندسی هم بیشتر کار امضا کردن و استفاده از ظرفیت مهندسان را داشته است؛ یکی از مهم‌ترین برنامه‌هایی که داریم این است که مهندسان سازمان را با شرکت‌های اکتشافی هماهنگ کنیم تا آنان از قابلیت‌های آکادمیک خود در قالب تجربی استفاده کنند.

رئیس هیأت مدیره نظام مهندسی معدن خراسان رضوی با بیان اینکه ارتباط سازنده معدن و صنعت با دانشگاه و جامعه علمی و تعریف پروژه‌های پژوهشی کاربردی از دیگر اهداف و برنامه‌های سازمان است، تصریح کرد: بزرگترین مشکل موجود نبود دانشگاه معدن در استان با وجود ظرفیت‌های معدنی بسیار است؛ یکی از اولویت‌های ما این است که دانشکده معدن را برای استان در یکی از دانشگاه‌ها عملیاتی کنیم تا از این طریق تعامل با دانشگاه بیشتر شود و بتوانیم ظرفیت‌های دانشگاهی را در قالب پروژه‌های دانشجویی به عرصه عمل بیاوریم. وی یادآور شد: ارتباط صنعت و معدن ما با دانشگاه به دلیل عدم وجود رشته دانشگاهی معدن تقریبا صفر است و تنها در حد اطلاعات پایه با دانشگاه ارتباط داریم.

با توجه به اینکه محوریت فعالیت‌های اقتصادی در استان و کشور معدن نبوده بر درآمدهای نفتی تمرکز داشته‌ایم، از ظرفیت معادن غفلت کرده‌ایم و معادن در حاشیه بوده است

گفت و گوی «دنیای اقتصاد» با جواد ستاری، عضو شورای شهر مشهد؛

شهرداری جای سیاسی کاری نیست

عکس: دنیای اقتصاد/ حسین میرشاهی

تالار جدید شورای شهر نور مناسبی ندارد و با سقف کوتاه درست شده است درصورتی‌که تالار فعلی شورای شهر که ۷۰ سال پیش بنا شده بسیار بهتر از تالار جدید است.

*دنیای اقتصاد، سید مهرداد امیر کلالی- **بهداشت روانی و اجتماعی و سلامت زیست محیطی هر شهری نشانگر پویایی و شادابی آن شهر است، به همین جهت شورای شهر و بخصوص کمیسیون خدمات شهری، بهداشت، سلامت و محیط‌زیست این شورا وظیفه حساسی را در راستای برنامه‌ریزی برای حفظ سلامت و بهداشت محیط زندگی شهروندان به دوش می‌کشد. به همین منظور به سراغ جواد ستاری عضو شورای شهر مشهد رفتیم و با او در مورد مسائل مرتبط با کمیسیون خدمات شهری، بهداشت، سلامت و محیط‌زیست شورا به گفت‌وگو نشستیم. با نگاهی به سابقه اجرایی و فعالیتی ستاری، به تحصیل وی در رشته دکترای دندانپزشکی و ریاست هیات مدیره خیریه و نایب رئیس اتحادیه مهرآفرینان مشهد برخوردیم.***

وی در مورد قطع درختان و تغییر کاربری باغ های مشهد می‌گوید چون در این موضوع سود اقتصادی کلانی وجود دارد ما با افراد عادی سروکار نداریم، این عمل را افراد صاحب نفوذ در ارگان‌های مختلف انجام می‌دهند و به خوبی قانون را دور می‌زنند. برای رفع این مشکل از تدابیر شورای شهر اعم از افزایش جریمه قطع درختان و ارائه طرحی به شورای شهر برای پاسخگویی شهرداری به شورا و از اقدامات شهرداری برای بازپس‌گیری مناطق و فضای سبز تصرف شده می‌گوید. ستاری اقدامات دستگاه‌های مختلف برای بهبود وضعیت کشف رود را خوب ارزیابی می‌کند، اما او هم مانند برخی از اعضای شورای شهر از نبود مدیریت واحد شهری انتقاد می کندو معتقد است نبود یک ارگان جهت هماهنگی امور مربوط به مدیریت واحد شهری احساس می شود. نظر او را راجع به انتصابات شهرداری جویا می‌شویم که در پاسخ می‌گوید به شهردار هم این نکته را متذکر شده‌ایم تا جنبه کارآمدی انتصابات نسبت به جنبه سیاسی اولویت داشته باشد. مشروح این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید.

با توجه به اینکه از نظر قانونی رعایت شاخص‌های فضای سبز و رعایت ضوابط شهر سازی در وهله اول بر عهده شهرداری و سیاست‌ها و نظارت‌اش به عهده شورای شهر است، اما باز هم شاهد تغییر کاربری باغات مشهد و قطع درختان بلوار ارشاد و مناطق دیگر ازجمله بلوار خیام هستیم. شورای شهر برای جلوگیری از تکرار قطع درختان چه اقداماتی درنظر دارد؟

قطع درختان و تغییر کاربری‌های فضای سبز به مسکونی و یا تجاری یکی از موضوعات مهمی است که در شورای شهر مطرح است. هر موقع در قضیه‌ای سود اقتصادی وجود داشته باشد احتمال خطا و اشتباه بسیار بالا است. هنگامی که یک سرمایه‌گذار و یا مالک متوجه می‌شود که مثلا در ایجاد یک مرکز تجاری از سود بیشتری بهره‌مند می‌شود حاضر است که تمام قید و قانون‌ها را دور بزند تا به هدفش برسد. در این مواقع وظایف نظارتی مسئولان مرتبط بسیار مهم است. نسبت بین آن سود ظاهری چند میلیاردی که نصیب مالک و یا شهرداری بابت مجوز دادن تغییر کاربری می‌شود و ضرری مادی و معنوی که به مردم و شهر وارد می‌شود قابل قیاس نیست. تغییر کاربری‌ها توسط کمیسیون ماده پنج انجام می‌گیرد که شهرداری در آن یک رای دارد و از استانداری، جهادکشاورزی، نظام مهندسی و ارگان‌های دیگر حق رای دارند. کسانی که در این کمیسیون هستند باید نسبت به تغییر کاربری که انجام می‌دهند پاسخگو باشند و کار به جایی رسیده است که هر بار رهبرمعظم انقلاب با شورای شهر یا شهرداری تهران و یا سازمان‌های مرتبط با این قضیه مثل سازمان حفاظت از محیط‌زیست دیدار داشته‌اند این موضوع تغییر کاربری را متذکر شده‌اند. ایشان در آخرین صحبت‌شان در ۱۷ اسفند ماه سال گذشته به صراحت فرمودند که حتی با تغییر کاربری روی کوه‌ها و فضای سبز نمی‌توانیم حوزه علمیه بسازیم. در اکثر مواردی که تغییر کاربری رخ می‌دهد، افراد عادی دست به این کار نمی‌زنند بلکه ارگان‌ها و شرکت‌های رسمی دولتی و یا وابسته به دولت یا مجموعه‌هایی هستند که نفوذ زیادی دارند. در همان اوایل عرایضم گفتم چون این موضوع تغییر کاربری دارای سود کلانی است، افراد صاحب منصب و بانفوذ بالا در این امر دخالت دارند و اکثر این افراد از قوانین مطلع هستند و می‌دانند که چطور قانون را دور بزنند و آن منافذ دور زدن قانون را وارد هستند. بعد از سخنرانی رهبری در اسفندماه سال گذشته، شهرداری تهران ارتفاعات و مناطق فضای سبزی که تصرف شده بود را در یک حرکت جهادی باز پس گرفت.

شورای شهر یک برنامه ریزی انجام می دهد و اجرای آن با مدیر شهرداری است و جای تاسف دارد که در بعضی جلسات شورای شهر مصوباتی را بررسی می کنیم که مربوط به دوره سوم شورای شهر بوده و هنوز اجرا نشده است

برای جلوگیری از قطع دوباره درختان چه تدبیری اندیشیده اید؟

در حال حاضر طرحی را آماده کرده‌ام و خیلی از اعضای شورای شهر این طرح را امضا کرده‌اند و به احتمال زیاد این طرح رای بیاورد، این طرح مبنی بر این است که شهرداری عملیات و کارهایی که در زمینه بازپس‌گیری مناطق تصرف شده انجام می‌دهد را به شورای شهر گزارش دهد و این کاری بود که ما در شورای شهر می‌توانستیم انجام دهیم. در شورا مصوب کردیم که جریمه قطع درختان افزایش پیدا کند اما این نکته را عرض کنم که بعضا گزارش‌های مربوط به قطع درختان دیر به دست ما می‌رسد و یا اصلا ارسال نمی‌شود. مردم باید بدانند که شورای شهر و شهرداری در این موضوع قطع درختان به کمکشان نیاز دارد و اگر قطع درختی صورت گرفت با ۱۳۷ تماس بگیرند و یا اگر ترتیب اثر داده نشد به شورای شهر اطلاع دهند. تصویب قانون خوب برای جلوگیری از این موضوع، شرط لازم است اما کافی نیست و مسلما باید مجری خوبی هم باشد. شهرداری هم باید نسبت به اخذ جریمه‌های قطع درختان جدی باشد و اگر مدیری نتواند وظیفه خود را به نحو احسن انجام دهد باید مواخذه شود و پاسخگو باشد.

وضعیت بهسازی کشف‌رود به چه صورت است؟ دستگاه‌های دیگر به چه میزان در این امر کمک می‌کنند؟

در حال حاضر وضعیت کشف رود به مرحله خوبی رسیده است و اگر وظایفی که به ارگان‌ها و سازمان‌های مختلف اعم از آب منطقه‌ای مشهد و شهرداری و فرمانداری و.. سپرده شده است و تعهداتی که دارند، انجام دهند قطعا معضلات کشف رود حل می‌شود. اگر بنا باشد که یکی از مجموعه‌هایی که کار را به عهده گرفته‌اند به خوبی انجام وظیفه نکنند، چرخه بهبود وضعیت کشف‌رود ناقص می‌ماند. نبود مدیریت واحد شهری در این موضوع احساس می‌شود که یک ارگانی همه حلقه‌های این زنجیر را به هم وصل کند تا نتیجه دهد. به نظرم نماینده‌های مجلس باید راجع به مدیریت واحد شهری تدبیری بیندیشند و بالاخره باید کمبودهای مدیریتی و موازی‌کاری‌ها را به نوعی حل کرد. الان ۹ کیلومتر از بستر کال آماده شده و آلودگی‌ها برطرف شده است و آب در یک حوزه جمع شده است.

در مورد نحوه مصدوم کردن سگ های ولگرد که شهرداری انجام می‌دهد، انتقاداتی مطرح است. نظر شما چیست؟

مدت‌هاست که سگ کشی انجام می‌شود، سگ‌های ولگرد و سگ‌هایی که عامل بیماری هستند باید معدوم شوند اما در مورد روش معدوم شدن حرف داریم. به خاطر دارم که چندماه پیش خانمی به شورای شهر مراجعه کرده بود و اظهار کرد که در اطراف محل سکونتشان برای گرفتن چند قلاده سگ، آن‌ها را به طرز فجیعی مورد ضرب و شتم قرار داده بودند. مشاهده این صحنه دلخراش باعث شده بود حالات روحی این خانم دچار اختلال شود. در کمیسیون محیط‌زیست شورای شهر هم این موضوع مطرح شد و یک شرکت بخش‌خصوصی پیشنهاد داد که شهرداری این سگ‌ها را به این شرکت تحویل دهد تا آن‌ها را جمع‌آوری کنند و پناهگاهی را ایجاد کرده بودند که نگهداری کنند، ما از آن‌ها برنامه‌ای خواستیم اما در نهایت این قضیه را همان شرکت پیگیری نکرد.

مدتی است که جنابعالی انتقاداتی را نسبت به عملکرد شهرداری مطرح می‌کنید از این قبیل که شهردار برنامه‌ای برای مدیریت شهری ندارد و از طرفی برخی از اعضای شورای شهر نداشتن برنامه توسط شهردار را آنچنان اشکال و نقص نمی‌دانند چون معتقدند که شورای شهر باید برای شهرداری سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی کند. این موضوع را چطور تحلیل می‌کنید؟

بالاخره باید یک برنامه مدونی باشد که مثلا در طی چهار سال از این نقطه به نقطه دیگر رسیده‌ایم. شورای شهر نمی‌تواند وارد جزئیات شود و ما هم مدیری را انتخاب می‌کنیم که به طرز فکر ما آشنا باشد. این مدیر وقتی خواسته‌ها و درخواست‌های ما را بررسی می‌کند باید بر همان اساس برنامه‌ریزی کند. شورای شهر یک برنامه‌ریزی انجام می‌دهد و اجرای آن با مدیر شهرداری است و جای تاسف دارد که در بعضی جلسات شورای شهر مصوباتی را بررسی می‌کنیم که مربوط به دوره سوم شورای شهر بوده هنوز اجرا نشده است. اگر در اجرا به صورت مطلوب عمل نشود به هیچ عنوان در نگاه مردم، عملکرد خوبی دیده نمی‌شود. به عنوان مثال دوهفته دیگر تالار شورای شهر که چندسال است روی آن کار می‌شود به بهره برداری می‌رسد که هزینه طراحی و معماری آن بسیار بالا برآورد شده است، اما وقتی که به آنجا می‌روم فکر می‌کنم وارد سالن سینما شده‌ام. نور مناسبی ندارد و با سقف کوتاه درست شده است درصورتی‌که تالار فعلی شورای شهر که ۷۰ سال پیش بنا شده بسیار بهتر از تالار جدید است. مدیران شهرداری چه در دوره قبل و چه در همین دوره اگر تخلفی انجام دهند باید پاسخگو باشند و نباید با دید سیاسی به این مسائل نگاه کرد.

انتصابات شهرداری را در چندماه اخیر چطور ارزیابی می‌کنید؟

متاسفانه در انتصابات شهرداری از شورای شهر مشورت نگرفتند و طبق قانون مدیران شهرداری می‌توانند از شورای شهر برای این موضوع مشورت نگیرند. در شورای شهر دو دیدگاه نسبت به انتصابات شهرداری وجود دارد، یک دیدگاه می‌گوید که اگر در انتصابات شهرداری دخالت کنیم و بعد در فعالیت‌های آن قسمت شهرداری مشکلی پیش بیاید، شهردار می‌گوید که شما اعضای شورای شهر این فرد مسئول در شهرداری را پیشنهاد دادید که در این قسمت مشغول به فعالیت شود و این به صلاح شورای شهر نیست.

دیدگاه دیگر می‌گوید که ما باید مدیران کارآمد و کارکشته را انتخاب یا معرفی کنیم چون بالاخره خدماتی که برای شهر انجام می‌گیرد به حساب شورای شهر هم نوشته می‌شود. در مجموع به آقای مرتضوی عرض کردیم که باید جنبه کارآمدی انتصابات نسبت به جنبه سیاسی اولویت داشته باشد. شهرداری محلی برای خدمت‌رسانی است نه جای سیاسی‌کاری و اگر این‌گونه نگاه‌ها حذف شود بسیاری از مشکلات حل می‌شود. در ضمن شورای شهر در نظارت بر شهرداری از لحاظ قانونی دست بالا را دارد.

احتمال کاندیداتوری بعضی افراد شورای شهر در انتخابات مجلس شورای اسلامی را چطور ارزیابی می‌کنید؟

بله احتمالا بعضی از افراد این قصد را دارند ولی تا لحظه آخر معلوم نیست چه اتفاقی می‌افتد. ما برای شورای شهر کاندیدا شدیم و رای آوردیم و وارد شورا شدیم و اختیارات مارا در حد شهرداری تعریف کرده‌اند، درصورتی‌که طبق قانون، شورای شهر اختیارات بیشتری دارد و طبق یکی از اصول قانون اساسی حتی نظارت بر فعالیت‌های فرمانداری باید زیرنظر شورای شهر باشد. حتی بعضا شنیده می‌شود که نماینده‌های مجلس هر شهری نگرانند که در صورت افزایش اختیارات شورای شهر، اعضای شورای شهر همان شهر در انتخابات مجلس رقیب نمایندگان مجلس شوند و اگر چنین دیدگاهی در بین نمایندگان مجلس باشد به ضرر شهر است. بنده حتی در جلسه‌ای به نمایندگان مجلس گفتم اگر از این مساله نگرانید قانونی را تصویب کنید که اعضای شورای شهر نتوانند در انتخابات مجلس همان شهر کاندیدا شوند.

به نظر شما مهم ترین مصوبه شورای چهارم کدام است؟

موضوع خط ۲ و ۳ قطار شهری که روند پیشرفت آن در شورای چهارم صورت گرفت. انشاالله خبرهای خوبی در راه است اما چون در زیرزمین فعالیت صورت می‌گیرد به چشم مردم نمی‌آید و تا وقتی هم که افتتاح نشود چون پیشرفت کار را نمی‌بینند، ناراحت هستند. به نظر بنده از هر کار خوبی که توسط شهرداری انجام می‌گیرد باید تشکر و قدردانی کرد و از هر کاری که به صلاح مردم نباشد باید انتقاد کرد و جا دارد از شهرداری بابت پیگیری و جدیت در پروژه خط ۲ قطارشهری تشکر کنم. باید زیرساخت‌هایی برای کاهش آلودگی هوا شکل بگیرد که مطمئنا تعداد خطوط لازم مترو در شهر برای کاهش آلودگی بسیار مفید است.

فکر می‌کنید مردم از عملکرد شورای فعلی تا چه اندازه راضی هستند؟

بنده در جایگاهی نیستم که بگویم مردم راضی یا ناراضی هستند. وظیفه مطبوعات و رسانه‌های گروهی است که نظرات مردم را جمع‌آوری و بررسی کنند که چند درصد موافق و یا مخالف عملکرد شورای شهر هستند.

در حال حاضر وضعیت کشف رود به مرحله خوبی رسیده است، اگر وظایفی که بر عهده ارگان ها و سازمان های مختلف اعم از آب منطقه ای مشهد و شهرداری و فرمانداری و.. سپرده شده است و تعهداتی که دارند انجام دهند قطعا معضلات کشف رود حل می شود

خود شما عملکرد شورای شهر را چطور ارزیابی می‌کنید؟

از نظر خودم تا الان به عملکرد شورا نمره خوبی نمی‌دهم مگر اینکه دوستان شورای شهر متحد شوند. در برخی مشکلاتی که شهرداری دارد، آنچنان شورای شهر نتوانسته است تغییری ایجاد کند.

به نظر شما شورای چهارم در مقایسه با شورای سوم چطور عمل کرده است؟

برخی از دوستان به عملکرد شورای سوم انتقاد داشتند که در حال حاضر همان روال قبلی کار در حال انجام است و اگر بخواهیم به عملکرد این دو دوره شورا نمره بدهیم که به عقیده بنده مردم باید این امتیازدهی را انجام دهند؛ یک سری مشکلات در بدو ورود ما به شورای چهارم بوده است که در همان اوایل به آقای مرتضوی منتقل کردیم و ایشان هم قول دادند که مشکلات را برطرف کنند.

بعد از تغییر هیات رئیسه عملکرد شورا را چطور ارزیابی می‌کنید؟

به‌عقیده‌بنده‌اتفاق‌خاصی‌درروی‌کردهاایجادنشده‌است و باید طبق زمان مقرر شده این تغییر صورت می‌گرفت.

پیشخوان

گلایه سازندگان مشهدی ساختمان

ایران

این روزنامه در گزارشی با عنوان « سازندگان ساختمان در مشهد گلایه مند هستند» نوشت:« افزایش عوارض صدور پروانه ساختمانی موجی از گلایه سازندگان ساختمانی و دست‌اندرکاران این عرصه را در مشهد برانگیخته است و موجب شده تا آنان در مقابل ساختمان شورای اسلامی این شهر تجمع کنند. با تصویب لایحه محاسبه عوارض صدور پروانه ساختمانی در نیمه اول بهمن سال گذشته، شهرداری مشهد موظف شد لایحه‌ای درخصوص محاسبه عوارض صدور پروانه ساختمانی به‌صورت فرمولی دقیق در مدت کمتر از شش ماه به شورا ارائه دهد که شرایط اقتصادی و اجتماعی و نرخ تورم اعلامی از سوی بانک مرکزی (حداقل ۲۰درصد) در آن لحاظ شده باشد. این گزارش با دو تن از فعالان صنعت ساختمان گفت و گو کرده است، یکی از آنها معتقد است که متأسفانه در این شهر سقف عوارض طبق نظرات شخصی و ضوابط نامشخصی تعیین شده و همین مسأله رکود بازار مسکن را بیش از پیش فراهم کرده است و یکی دیگر از فعالان ساخت و ساز در مشهد نیز این افزایش عوارض را غیر قانونی می داند و می گوید با توجه به مستندات اخیر دولت و مخالفت با هرگونه گرانی و تورم و همچنین بخشنامه اخیر معاون اول رئیس جمهوری به ارگان‌های اجرایی و قیمت‌گذار مبنی برممنوعیت هرگونه افزایش قیمت، این حرکت شورای شهر مشهد با دستور صریح ریاست جمهوری منافات دارد.»

قطار شهری مشهد روی ریل کمبود منابع

اطلاعات

این روزنامه در مطلبی در مورد قطارشهری مشهد نوشت: «در حالی که کلید بسیاری از معضلات پایتخت معنوی ایران به توسعه حمل و نقل عمومی به ویژه حمل و نقل ریلی وابسته است؛ اما هنوز قطار شهری مشهد روی ریل کمبود منابع مالی در حرکت است و این روزها مدیریت این شهر چشم امید به جمع آوری سرمایه‌های خرد مردم و تحقق کمک دولت دوخته است. در بزرگترین شهر زیارتی کشور روزانه ۱۰۰ هزار نفر با قطار شهری جابه جا می‌شوند و توسعه این خطوط در حالی می‌تواند گره‌گشای بسیاری از مشکلات اساسی این شهر باشد که منابع مالی لازم برای ساخت این خطوط از سوی دولت تزریق شود؛ اما این روزها شهرداری این شهر با موافقت بانک مرکزی و انتشار اوراق مشارکت چشم امید به مشارکت مردمی و جمع آوری سرمایه‌های خرد دارد تا از این طریق بتواند ۲۵۰ میلیارد تومان وعده دولتی را نیز محقق کند و مدیران مالی شهرداری مشهد اعلام کرده اند؛ مرحله دوم عرضه اوراق مشارکت خطوط ۲ و ۳ قطار شهری این کلانشهر در اواخر اردیبهشت انجام می‌گیرد. و همچنین صولت مرتضوی شهردار مشهد با اشاره به پیگیری برای تامین منابع ابراز امیدواری کرد؛ با فروش اوراق مشارکت خط ۳ مترو اجرایی شود و توجیهات اقتصادی این سیستم حمل و نقل ریلی با بهره برداری از خط ۲ قطار شهری به وقوع خواهد پیوست.»

اتفاق خاصی برای سخنرانی علی مطهری!

اعتماد

این روزنامه در گزارشی در مورد سخنرانی علی مطهری به مناسبت بزرگداشت مقام معلم در دانشگاه آزاد مشهد، نوشت: «هیچ اتفاق خاصی نیفتاد! این شاید برای سخنرانی کسی چون علی مطهری خودش یک اتفاق باشد. برای سخنرانی نماینده‌ای که همین دو ماه پیش تندروها در شیراز حتی نگذاشتند رنگ تریبون را ببیند. آن روز کسی از قبل هشدار نداده بود، تنها تدارک یک استقبال خشن در فرودگاه شیراز چیده شده بود؛ استقبالی که زد و خوردش۵- ۴ ساعتی طول کشید. مخالفان علی مطهری در مشهد این‌بار از قبل هم هشدار داده بودند. که در برابر سخنان او «ساکت نخواهند نشست». به استاندار هم نامه داده بودند که سفر مطهری لغو شود. اما این اتفاق‌ها هیچ کدام نیفتاد، نه سفری لغو شد و نه سخنرانی به هم ریخت. این‌بار یکی از استانداران دولت «خط و نشان» کشیدن تندروها را با یک موضع‌گیری جدی پاسخ گفته بود؛ موضع‌گیری که رشیدیان، استاندار خراسان رضوی با برگزاری آرام مراسم دیروز نشان داد محدود به همان حرف‌ها و اظهارات معمولی و کلیشه‌ای نیست. نه نامه‌های تهدیدآمیز کسی را ترساند و نه خاطره حضور قبلی علی مطهری در شیراز و حاشیه‌های آن حضور.»

رقابت متفاوت انتخاباتی در مشهد

آرمان

این روزنامه در مطلبی با عنوان «رقابت قالیباف و جلیلی و حضور کمرنگ اصلاح‌طلبان» نوشت: «درحالی که تنور انتخابات در بعضی استان‌ها هنوز گرم نشده و در برخی استان‌ها کم‌کم شاهد حضور چهره‌ها و جریان‌های سیاسی در انتخابات هستیم، اوضاع مشهد با همه جای دیگر تفاوت دارد. رقابت انتخابات در مشهد در واقع همزمان با انتخابات ریاست‌جمهوری شروع شد. همان زمان که حامیان قالیباف از جلیلی می‌خواستند به رای بیشتر تمکین کند و به نفع او انصراف دهد و حامیان جلیلی، قالیباف را یک غیراصولگرا می‌نامیدند، فاتحه وحدت اصولگرایان مشهد خوانده شده بود. می‌گویند وحید جلیلی(معاون فرهنگی شهرداری مشهد) با همین مسئولیت به مشهد آمده تا نیروهای همفکر آقا سعید را منسجم کند و از آن طرف قالیباف نیز بیکار ننشسته است، رضا شیران که در دولت یازدهم مشاور رحمانی‌فضلی در امور بازرسی شده بود، چهره کلیدی یاران قالیباف در خراسان به‌شمار می‌رود.» این روزنامه به نقل از سیدمجتبی سادات‌محمدی، دبیر حزب کارگزاران سازندگی خراسان رضوی نوشت: در سفر اخیر جهانگیری معاون اول رئیس جمهور به مشهد، دیداری با سران پایداری انجام شد اما ۵ دقیقه وقت به اصلاح‌طلبان برای ملاقات داده نشد و این رفتارها این پیام را منتقل می‌کند که دولت حمایت مورد انتظار اصلاح‌طلبان استان را ندارد. استان خراسان و شهر مشهد را می‌توان شهر رقابت اصولگرایان خواند و این رفتارها این پیام را به مردم منتقل می‌کند که دولت حمایتی از اصلاح‌طلبان استان ندارد و همین پیام کافی است تا جایگاه اصلاح‌طلبان در استان آسیب ببیند.»

یادداشت

رابطه حل معضل ترافیک مشهد و اوراق مشارکت

* محمدحسین خروطی

ترافیک، معضلی که مشهد با میزبانی حدود ۲۷ میلیون زائر و گردشگر از سراسر جهان در سال، هنوز در طول سال‌ها و برخلاف همه تمهیدات با آن روبه‌روست و از جمله مطالبات اصلی زائران و شهروندان مشهدی حل این مشکل است.

تابستان در راه است و سفره زیارتی مشهدالرضا با تعطیلی مدارس گشوده می‌شود و از اقصی نقاط کشور دل‌های عاشق رهسپار این شهر می‌شوند و اما زائران و گردشگران در اولین گام از سفر با گره‌ای به نام ترافیک روبه‌رو می‌شوند که اجرای طرح زوج و فرد در محدوده حرم رضوی نیز رضایت اغلب آنان را جلب نکرده است.

مقام معظم رهبری و رئیس‌جمهوری محترم نیز با درک اهمیت معضل حمل‌ونقل در مشهد از شورای اسلامی شهر و شهرداری اجرای برنامه‌های ویژه را خواستار شدند و در این میان شهرداری و شورای شهر احداث خطوط مترویی در این شهر را علاج واقعه دانستند.

در بزرگترین شهر زیارتی کشور روزانه ۱۰۰ هزار نفر با قطار شهری جابه‌جا می‌شوند و توسعه این خطوط در حالی می‌تواند گره‌گشای بسیاری از مشکلات اساسی این شهر باشد که منابع مالی لازم برای ساخت این خطوط از سوی دولت تزریق شود.

شوراشبنان مشهد اعلام کردند با فهرست بهای سال جاری، خط ۳ اعتباری بالغ بر ۴۵۰۰ میلیارد تومان نیاز دارد و برای دستیابی به این منبع مالی فروش مرحله دوم اوراق مشارکت خط سه قطار شهری مشهد در روزهای پایانی بهار ۹۴ آغاز خواهد شد.

این روزها شهرداری این شهر با موافقت بانک مرکزی و انتشار اوراق مشارکت به مشارکت مردمی و جمع‌آوری سرمایه‌های خرد چشم امید دارد تا از این طریق بتواند ۲۵۰ میلیارد تومان وعده دولتی را نیز در این مرحله محقق کند.

مشهدی‌های عزیز درصورتی‌که مفهوم و منفعت این مشارکت را دریابند قطعا قدم‌های محکمی به سوی بانک‌های شهر مشهد بر خواهند داشت تا در تحقق این پروژه همزمان با سود مادی به اجر معنوی در راستای تسهیل خدمت‌رسانی به زائران بارگاه رضوی نیز دست یابند و صد البته در سالی که رهبر معظم انقلاب بر همدلی و همزبانی مردم و دولت تاکید داشته‌اند این شعار را تحققی عملی ببخشند.

*** کارشناس اقتصادی و مشاور معاونت اقتصادی شهرداری مشهد**

خبر

خراسان رضوی صادرات دانش‌بنیان ندارد

ایسنا- **جانشین ناظر گمرکات خراسان رضوی گفت: خراسان رضوی تاکنون صادرات دانش‌بنیان نداشته است.**

علی اشرفی بیان کرد: میزان صادرات گمرکی استان، ۱۲۰ هزار تن به ارزشی تقریبی ۱۹۰ میلیون دلار بوده که نسبت به سال قبل به لحاظ وزنی یک درصد رشد یافته است.

جانشین ناظر گمرکات خراسان رضوی از افزایش ۱۲۳ درصدی میزان صادرات استان از لحاظ ارزشی خبر داد و در خصوص میزان واردات گمرکی استان در فروردین ماه سال جاری، خاطرنشان کرد: میزان واردات ۲۹ هزار تن به ارزش ۱۸.۵ میلیون دلار بود که نسبت به سال گذشته از نظر وزنی ۵۴ درصد و به لحاظ ارزشی ۳۰ درصد کاهش یافته است.

اشرفی با بیان اینکه در نوع کالاهای وارداتی و صادراتی تغییر چندانی نداشتیم، در خصوص وضعیت مرزهای مهم استان گفت: مرزهای مهم استان همانند گذشته به فعالیت خود ادامه می‌دهند و تغییری در ساعات کاری آن‌ها اعمال نشده است.

جانشین ناظر گمرکات خراسان رضوی وضعیت مرزنشینان را همانند گذشته اعلام و اظهار کرد: قانون جدیدی برای بهبود وضعیت مرزنشینان نداریم و قانون‌های گذشته مثل معافیت همچنان اجرا می‌شود.

دنیای اقتصاد
ضمیمه هفتگی خراسان رضوی
اشتراک رایگان نسخه‌الکترونیکی
با ارسال نشانی الکترونیک (Email) به شماره:
۳۰۰۰۲۲۴۸۰۰
mashhad@den.ir

گزارش «دنیای اقتصاد» از پیامدهای قاچاق کالا بر پیکره تولیدات ملی؛

استثمار بازار

لسان طوسی: اگر از ورود کالاهای قاچاق در سطح کلی و از طریق رابطه جلوگیری کنیم، بهتر می‌توان ساماندهی لازم در زمینه مبارزه با قاچاق را انجام داد زیرا قاچاق‌های جزئی کوله‌باری چندان آسیبی نمی‌زند.

■ برخورد با قاچاق کالا نیازمند راه حل اقتصادی است

مشاور اقتصادی استاندار خراسان رضوی در این زمینه به «دنیای اقتصاد» می‌گوید: اساس استقلال ملی در حوزه اقتصادی و ایجاد اشتغال مفید، مولد و مناسب و به طور کلی رونق اقتصادی در هر نظام و سیستمی بر پایه تولیدات مناسب است که بارها در فرمایشات رهبری و اصول سیاست‌های اقتصاد مقاومتی نیز بر این امر تاکید شده که پایه اقتصاد کشور و سامانده‌ی وضع موجود، پرداختن به موضوع تولید است.

محمدمهدی مروج‌الشریعه می‌افزاید: در صورت قوام یافتن موضوع تولید در کشور آثار مثبتی را شاهد خواهیم بود، در حوزه اشتغال‌زایی پاسخگویی به قشری از افراد جامعه به ویژه بیکاری دانشجویان که از معضلات کنونی جامعه ماست، ممکن می‌شود. تولید زمینه صادرات و مبادلات را فراهم می‌کند و در صورتی که تولیدانمان از کیفیت قابل‌قبولی برخوردار باشد، وارد عرصه رقابت جهانی می‌شویم. البته مجاز هم نمی‌دانیم که هر کالایی با هر درجه‌ای از کیفیت تولید شود.

این کارشناس اقتصادی درباره آمار و نتایج قاچاق کالا در کشور اظهار می‌کند: قاچاق، توجیه اقتصادی تولید ملی را از بین می‌برد و بین کالاهایی که به صورت قاچاق در بازارها به مردم عرضه می‌شود و کالاهایی که با زحمت فراوان و به صورت موجه و مشروع تولید می‌شوند، فاصله می‌اندازد. این فاصله به دلیل این است که کالاهای قاچاق با ارزان‌ترین قیمت وارد می‌شود و برای تولیدکنندگان داخلی از نظر مشتری‌مداری به دلیل قیمت تولید، مشکل ایجاد می‌کند.

مروج الشریعه به کاهش انگیزه تولیدکنندگان به عنوان یکی دیگر از آثار قاچاق کالا اشاره و اضافه می‌کند: برای نمونه، وقتی می‌توان پارچه‌ای را با قیمتی مناسب برای مشتری و با توجیه اقتصادی برای تولیدکنندگان در کشور تولید کرد و کالایی مشابه آن با قیمتی پایین در بازار عرضه می‌شود تولیدکننده هم دلسرد شده، از تولید فاصله می‌گیرد و سرمایه‌اش را در کارهای واسطه‌گری و بنگاه‌داری هزینه می‌کند.

مشاور اقتصادی استاندار خراسان رضوی بر لزوم سامانده‌ی نظام پیشگیری از قاچاق کالا در مرزها و داخل کشور در راستای حمایت از تولیدات ملی تاکید و تصریح می‌کند: سومین اثر قاچاق کالا بر تولیدات داخلی، کاهش رشد صادرات کالاهای تولیدی است چون تولیدکننده با از دست دادن انگیزه خود، کالاهای مناسب صادرات تولید نمی‌کند.

مروج الشریعه با بیان اینکه قاچاق کالا علاوه بر آثار مستقیم بر تولیدات داخلی پیامدهایی غیرمستقیم نیز بر اقتصاد کشور دارد، می‌گوید: افزایش بیکاری، محدود شدن اشتغال‌زایی و فناوری‌های روز، محدود شدن ابداعات و ابتکارات و آسیب دیدن فناوری‌های دانش‌بنیان از جمله این پیامدهاست.

این کارشناس مسائل اقتصادی درباره چگونگی برخورد با موضوع قاچاق، اظهار می‌کند: در موضوع برخورد با قاچاق کالاهای مختلفی که وارد عرصه کشور می‌شود، کنترل مرزی تنها یکی از روش‌هاست که می‌تواند اثرگذار بوده و از قاچاق پیشگیری کند.

مروج‌الشریعه یادآور می‌شود: مساله قاچاق کالا یک پدیده اقتصادی منفی است و بخشی از راه‌حل برخورد با یک پدیده اقتصادی، فیزیکی، اجباری و مربوط به قوانین و جرایم است اما بخشی از آن نیازمند راه حل اقتصادی است

مروج الشریعه: مساله قاچاق کالا یک پدیده اقتصادی منفی است و بخشی از راه‌حل برخورد با یک پدیده اقتصادی، فیزیکی، اجباری و مربوط به قوانین و جرایم است اما بخشی از آن نیازمند راه حل اقتصادی است

مشاور اقتصادی استاندار ادامه می‌دهد: پس از ساماندهی این افراد، ورود کالاها از مرز باید براساس تعرفه‌ها مدیریت شده و سهمی از تعرفه برای ساکنان مرزها قائل شویم و به تعیین تعرفه ترجیحی و اشتغال این افراد توجه کنیم تا از طریق قانون و مقررات و تعرفه‌ها و نوع کالاهایی که می‌توان در قالب سهمیه برای تعاونی‌های مرزنشین اختصاص داد، تا حدودی این موضوع را مدیریت کنیم. زیرا حداقل این را می‌دانیم چه مقدار کالا براساس تقاضای بازار داخلی توسط ساکنان نوار مرزی و با چه توجیه اقتصادی وارد کشور می‌شود، این موضوع نیازمند راه‌حل اقتصادی است و این راه‌حل باید مدیریت شود.

مروج الشریعه خاطرنشان می‌کند: بخشی از کالاهای قاچاق هم که توسط سوداگران در قالب‌های کلان وارد کشور می‌شود، نیازمند نوع دیگری از برخوردهاست. این سوداگران باید شناسایی شده و به طور محکمی با آن‌ها برخورد شود چون در اقتصاد ملی نقش تخریبی ایفا می‌کنند.

مشاور اقتصادی استاندار خراسان رضوی می‌گوید: یکی از موضوعات مهم در مساله قاچاق این است که هم حوزه مربوطه در بازرگانی داخلی و هم بازرگانی خارجی ما در وزارت صنعت، معدن و تجارت باید ارزیابی جامع و مطالعه عمیقی درباره قیمت و بازار مصرف این کالاها در داخل کشور داشته باشند به طور مثال اگر واقعا انطور که در جراید مطرح می‌شود، حجم قابل‌توجهی موبایل به صورت قاچاقی در بازار عرضه می‌شود، لازم است این بازار شناسایی و برای آن امتیازاتی قائل شود تا این بازار از حالت قاچاق خارج شده و حق و حقوق دولت هم زایل نشود و در این زمینه باید برنامه‌ریزی لازم صورت بگیرد.

مروج الشریعه می‌افزاید: مطالعه و شناخت عمیق از روند کالاهایی که به طور قاچاقی وارد بازار ایران می‌شوند، نکات قابل‌توجهی را برای برنامه‌ریزان اقتصادی ارائه خواهد کرد.

■ ۲۴ درصد کالاهای صادراتی، قاچاق می‌شود

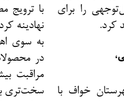

فرماندار شهرستان خواف با اشاره به اهمیت تولیدات ملی در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» می‌گوید: پیشرفت کشور مبتنی بر دو عنصر علم و تولید است و قطعا تولیدات داخلی در رونق بخشیدن به حرکت کشور به سوی استقلال، خودکفایی، استحکام و شکوفا کردن اقتصاد نقش بسزایی دارد.

محمدرضا پهلوان‌نژاد می‌افزاید: توجه به تولید داخلی موجب بالا رفتن قدرت خرید مردم، حذف دلالی‌ها و واسطه‌گری‌ها، جذب سرمایه‌های بی‌هدف و سوق دادن آن به سوی کار و تولید و در نتیجه افزایش درآمد ملی می‌شود و با توجه به شرایط کنونی کشور پاسخی به تهدید و تحریم‌ها خواهد بود.پهلوان‌نژاد با بیان اینکه پدیده قاچاق در کشور ما یک چالش اقتصادی و اجتماعی است، تصریح می‌کند: قاچاق در جامعه ما از یکسو درآمدهای گمرکی و مالیاتی را کاهش داده و از طرفی موجب خروج ارز از کشور، فرار سرمایه، از رونق افتادن و کاهش تولیدات صنعتی و داخلی و افزایش بیکاری شده است.

فرماندار شهرستان خواف خاطرنشان می‌کند: به طور قطع موضوع قاچاق تاثیر عمده‌ای بر اقتصاد کشور دارد، با توجه به اینکه ۲۴ درصد کالاهای صادراتی ما از طریق قاچاق صادر می‌شود، حدود هشت درصد تاثیر منفی در رشد اقتصادی کشور دارد و این موضوع در حوزه سوخت چشم‌گیرتر است و روزانه ۲۰ میلیون لیتر سوخت در کشور قاچاق می‌شود.

پهلوان‌نژاد می‌گوید: در شهرستان خواف هم به دلیل وجود معادن و مصرف سوخت ماشین‌آلات برای استخراج معادن، مصرف سوخت در گذشته زیاد بود و با قاچاق سوخت زیادی روبه‌رو بودیم اما حالا که قیمت جهانی سنگ کاهش یافته و فعالیت معادن هم کاهش یافته به تبع آن قاچاق سوخت هم کمتر شده است.

فرماندار خواف ادامه می‌دهد: خواف شهرستانی مرزی است که دارای ۱۲۳ کیلومتر مرز مشترک با افغانستان است و با توجه به اینکه با استان خراسان جنوبی هم مرز است، بیشترین میزان قاچاق کالا از افغانستان، سیستان و بلوچستان و یا پاکستان از مرز این استان وارد خواف می‌شود.

پهلوان‌نژاد از راه‌اندازی بازارچه مرزی سنگان به عنوان یکی از سیاست‌های اتخاذ شده برای مبارزه با قاچاق کالا در شهرستان خواف یاد کرده و توضیح می‌دهد: زیرساخت‌های لازم برای راه‌اندازی این بازارچه در گذشته و در دولت اصلاحات فراهم شده و به ویژه غرفه‌های مربوط به صادرات سوخت هم مهیاست و در حال رایزنی با مقامات افغانی هستیم تا این بازارچه به طور رسمی برای ورود و خروج کالا در نظر گرفته شود.

فرماندار خواف یادآور می‌شود: با راه‌اندازی این بازارچه مرزی، علاوه بر ایجاد اشتغال و امنیت پایدار، از قاچاق کالا جلوگیری کرده و به دلیل درآمدزایی، ماندگاری مردم در روستاهای مرزی بیشتر می‌شود.

پهلوان‌نژاد اظهار می‌کند: برای حل مشکل ورود کالاهای قاچاق از خراسان جنوبی به خواف نیز از طریق شورای تامین استان و شورای امنیت کشور در حال پیگیری برای ایجاد ایستگاه ایست و بازرسی در روستای کال شور هستیم که مرز خراسان جنوبی و خواف است و با این ایستگاه نظارت بیشتری بر ورود و خروج شهرستان صورت می‌گیرد.

■ سودآوری قاچاق و هزینه‌های بالای تولید

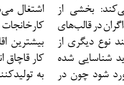

یک کارشناس اقتصادی در این‌باره به «دنیای اقتصاد» می‌گوید: قاچاق کالا به دلیل سودآوری زیاد موجب کاهش انگیزه‌های سرمایه‌گذاری در تولید داخلی، کاهش تولید و اشتغال می‌شود. به دلیل سودآوری بالا، برخی از کارخانجات به ویژه در حوزه پوشاک که در زمره بیشترین اقلام قاچاقی به شمار می‌رود، به نوعی کار قاچاق انجام می‌دهند. آن‌ها به طور غیر رسمی به تولیدکنندگان چین سفارش ساخت پوشاک را داده و سپس تولیدات چینی را با برند خود به فروش می‌رسانند!

مهدی نایه‌در می‌افزاید: از یک طرف به دلیل سودآوری کالاهای قاچاق و از طرف دیگر هزینه‌های بالا و سختی تولید در کشور ما، گرایش به قاچاق کالا در برخی از سرمایه‌داران دیده می‌شود. سختی تولید باعث گرایش به قاچاق و افزایش قاچاق موجب کاهش تولید می‌شود و این موضوع مانند یک چرخه است.

نایه‌در اظهار می‌کند: قاچاق کالا یک موضوع چند وجهی اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، امنیتی و انتظامی است و نسخه واحدی برای مبارزه با این پدیده وجود ندارد و برای جلوگیری از آن، باید در ابعاد مختلفی برنامه‌ریزی و اقدام کرد.

این کارشناس مسائل اقتصادی ادامه می‌دهد: برای مبارزه با قاچاق در بعد فرهنگی می‌توان با ترویج مصرف داخلی حمایت از تولید ملی را نهادینه کرد، در بعد اقتصادی تولیدکنندگان باید به سوی اهمیت دادن به دانائه مشتری و تنوع در محصولات بروند، در بعد انتظامی مرزها باید مراقبت بیشتری شوند و در بعد قضائی قوانین سخت‌تری برای برخورد با قاچاق وضع شود.

نایه‌در خاطرنشان می‌کند: امروز قوانین مربوط به قاچاق کالا چندان سخت‌گیرانه نیست به طور مثال یکی از انواع کالاهای قاچاقی، فرآورده‌های نفتی است که اگر فردی بخواهد کمتر از ۴۰۰ لیتر گازوئیل را به طور قاچاقی جابجا کند، تنها اقدام قانونی که انجام می‌شود، ضبط کالای اوست که تاثیر چندانی برایش ندارد به همین دلیل معتقدم قوانین قاچاق باید بازدارنده‌تر باشد و در ابعاد مختلف روی این قوانین کار شود.

این کارشناس ارشد توسعه از منطقی‌سازی تعرفه‌های واردات به عنوان یکی از سیاست هایی که می‌تواند پدیده قاچاق را کاهش دهد، یادکرده و می‌گوید: کالاهایی که دارای تعرفه بالاتری هستند بیشتر با قاچاق مواجهاند، یکی از سیاست‌های اقتصادی کارآمد در این زمینه منطقی‌سازی تعرفه‌هاست تا بدانیم از چه کالاهایی باید حمایت کرد. اینکه به بهانه حمایت از تولیدات داخلی، تعرفه همه کالاها را افزایش دهیم، نادرست است زیرا براساس آمار ارائه شده از سوی مجلس شورای اسلامی، بیشترین فراوانی قاچاق مربوط به کالاهایی با تعرفه بیش از ۵۰ درصد است.

نایه‌در می‌افزاید: البته نباید فراموش کرد که ساده‌سازی‌های جلوگیری از قاچاق، متناسب با نوع کالا متفاوت است. به طور مثال مهمترین دلیل قاچاق سوخت، تفاوت قیمت در دو طرف مرز است و بنابراین تدبیری که برای قاچاق سوخت مورد نیاز است، با تدبیر لازم برای قاچاق پوشاک متفاوت است.

این کارشناس مسائل اقتصادی تاکید می‌کند: برخی مواقع برداشت این است که قاچاق تنها دلیل کاهش تولید است اما این درست نیست، قاچاق تنها یکی از موارد تاثیرگذار بر این امر است. تولید در کشور ما با سختی روبه‌رو بوده و لازم است فضای کسب‌وکار برای سرمایه‌گذاری آماده شود. ساماندهی در حال حاضر فضای خوبی برای کسب‌وکار وجود ندارد و از نظر اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی راه هموارى برای تولیدکنندگان وجود ندارد.

این کارشناس اقتصاد می‌افزاید: اینکه امروز می‌بینیم فرار سرمایه از کشور زیاد است، به این دلیل است که در کشورهایی مانند ترکیه و امارات سرمایه‌گذاری آسان‌تر و راحت‌تر بوده و با وجود شعارهایی که داده شده، مسیر تولید ملی هموار نیست و موانعی بر سر راه تولیدات داخلی وجود دارد.

نایه‌در با اشاره به اهمیت موضوع هم مرزی ایران با چند کشور، می‌گوید: کشور ما از نظر مرزی در زمره کشورهایی با بیشترین تعداد همسایه است و انواع مرزهای دریایی، زمینی و هوایی را دارا هستیم. متاسفانه در طول سال‌های گذشته نگاه مسئولان به مرزها نگاهی امنیتی بوده تا نگاه اقتصادی و همین نوع نگرش موجب عدم سرمایه‌گذاری مطلوب و فکری در نقاط مرزی کشور و پایین بودن زیرساخت‌های توسعه در این مناطق شده است.

این کارشناس ارشد توسعه یادآور می‌شود: امروز برخی از مسئولان محلی در مناطق مرزی ساده‌ترین راه برای پاسخگویی به متقاضیان کار را قاچاق کالا می‌دانند. البته این موضوع امری ناخواسته است اما با توجه به زیرساخت‌های پایین اقتصادی، سختی تولید و نگاه امنیتی به مرزها، اکثر شهرهای مرزی ما تقاضای کار خود را از طریق قاچاق کالا تامین می‌کنند.

نایه‌در تغییر در نوع نگرش به مرزها را یکی از تدابیر لازم برای مبارزه با پدیده قاچاق دانسته و تصریح می‌کند: نگاه به مناطق مرزی باید از امنیتی به اقتصادی تغییر کند و مسئولان نه تنها مرزها را تهدید ندانسته بلکه به عنوان یک فرصت به آن‌ها توجه کنند و در صورت حاکم شدن چنین دیدگاهی می‌توان اقدماتی در حوزه کاهش قاچاق کالا انجام داد.

■ قاچاق کالا انگیزه تولیدکنندگان را از بین می‌برد

عضو انجمن مدیران صنایع خراسان رضوی نیز به «دنیای اقتصاد» می‌گوید: اهمیت و اثرگذاری تولیدات ملی بر اقتصاد درونی جامعه بر کسی پوشیده نیست و علاوه بر این در بخش بین‌المللی نیز با نشان دادن توان و قدرت اقتصادی کشور آثار خود را نشان می‌دهد. تولید جوهره توان تخصصی، تکنولوژی و فکری مردم هر کشور است و این توان در رده‌های مختلف کشورها بررسی می‌شود. در داخل کشور با یک نگاه و در خارج از کشور نیز با دید ارزشی به موضوع تولیدات ملی نگریسته می‌شود.

عبدالله یزدان‌بخش اشتغال و ارتباط دانش با توانایی تبدیل آن به محصول و کالا را به عنوان مهمترین آثار تولیدات ملی در کشور دانسته و اظهار می‌کند: موضوع صادرات و تولید دارای اهمیت خاصی بوده و کشورهای پیشرفته براساس آن سنجیده می‌شوند و ما هم باید تلاش کنیم تا در این زمینه‌ها به پیشرفت مطلوب و مناسب برسیم.

یزدان‌بخش می‌افزاید: تولید خودکفایی فکری، تخصصی و توان هر کشور است و یکی از بخش‌های مهم آن سرمایه‌گذاری است که مجموعه امکانات کشور بر این موضوع متمرکز می‌شود. در بخش‌های مختلف تولیدی، سرمایه‌های زیادی از نیروی انسانی و مدیریتی تا منابع مالی و ملی درگیر بوده و امید تولیدکنندگان تبدیل این سرمایه‌ها به محصول و کالا و عرضه آن در بازارهای خارجی است تا بتوانند به درستی در رقابت‌های جهانی قرار بگیرند و برای این موضوع به ویژه در زمینه قیمت و نرخ باید تلاش کنیم تا خودمان را در سطح جهانی برسانیم.

این فعال اقتصادی درباره پیامدهای قاچاق کالا درکشور و تاثیر آن بر تولیدات ملی نیز می‌گوید: نخستین اثر قاچاق نامید کردن تولیدکنندگان داخلی از کار است و با توجه به غیر استاندارد بودن بسیاری از این کالاها، در فضای کسب‌وکار و بازار مردم نیز اثرگذار است. قاچاق کالا، فضای کار و انگیزه و امید کشور را از بین می‌برد، تلاش را از تولیدکننده و سازمان می‌گیرد و این یک خیانت محض و استثماری است که فرهنگ و صنعت یک مملکت تحت تاثیر آن قرار می‌گیرد.

یزدان‌بخش در پاسخ به این سوال که مهم‌ترین راه‌های مبارزه با قاچاق کالا چیست؟ اظهار می‌کند: نخستین گام در این زمینه این است که تمام مرزهای غیرمجاز و مبادی ورودی در اختیار دولت باشد. نگاه دولت مردمی امروز، تولیدی، ملی، صنعتی، اشتغال و پیشرفت است پس مرزها نیز باید در اختیار دولت باشد.عضو انجمن مدیران صنایع خراسان رضوی تصریح می‌کند: در صورت ورود قاچاقچی به کشور، با کنترل‌های داخلی که از طریق ادارات بازرگانی، صنایع و نیروهای انتظامی صورت می‌گیرد، کالاها باید ضبط و یا برگشت و جریمه شود تا قاچاقچیان بدانند کالای غیرمجاز آن‌ها در هر جایی به راحتی عرضه نمی‌شود و یک کالای خارجی که به طور غیرمجاز و قاچاقی وارد کشور می‌شود کمتر از مواد افیونی نیست.

یزدان‌بخش درباره کمک‌های لازم برای حمایت از تولیدات داخلی در برابر قاچاق، می‌گوید: فرصت حضور تولیدکنندگان داخلی در نمایشگاه‌های خارجی یکی از این موارد حمایتی است، تا بتوانند از تکنولوژی دیگر کشورها بازدید کنند و امنیت و کمک‌های مالی لازم برای وارد کردن تکنولوژی خارجی و در مجموع روابط صحیح تجاری با دیگر کشورها نیز باید فراهم شود.عضو انجمن مدیران صنایع استان با اعتقاد بر اینکه قوانین فعلی کشور در زمینه مبارزه با قاچاق دچار ضعف است، اظهار می‌کند: اگر روی کلایی اسم قاچاق می‌گذاریم به این معناست که ورود آن کالا ممنوع است، اگر کالا از مبادی ورودی وارد کشور شود تعرفه‌های سنگینی روی آن بسته شده و ممکن است آن کالا به فروش نرود.

■ مدارا با قاچاقچیان

یزدان‌بخش ادامه می‌دهد: در حال حاضر به نظر می‌رسد که گاهی با استفاده از روش‌ها، مجوزها و رانت‌های مختلف با قاچاقچیان مدارا می‌شود به همین دلیل لازم است برخورد سخت و سنگینی با این نوع کالاها صورت بگیرد.

این فعال بخش خصوصی یادآور می‌شود: امیدوارم همکاری دولت و مردم منجر به افتخاری ملی با توانایی بالای تولیدی باشد زیرا ما در طول ۳۰ سال گذشته یادگرفته‌ایم که چگونه کارآفرینی کرده و صنعتگر باشیم.

■ لزوم جلوگیری از قاچاق‌های رابط‌های

پوشاک و پارچه از جمله کالاهایی است که با موضوع قاچاق مواجه است. رئیس اتحادیه صنف فروشندگان پوشاک مشهد دراین‌باره به خبرنگار «دنیای اقتصاد» می‌گوید: سال‌هاست که حمایت از تولید، سیاست کلی دولت و نظام جمهوری اسلامی است اما متاسفانه در عرصه عمل تاکنون اقدامی صورت نگرفته و دولت حمایت‌های لازم را انجام نداده است.

مهدی لسان طوسی می‌افزاید: دولت در بخش‌های صنعتی، می‌تواند در قالب سازمان امور مالیاتی، بیمه و... به خوبی از تولیدکنندگان حمایت کرده و آن‌ها را تشویق و تقویت کند. امروز می‌بینیم که بخشی از تولیدکنندگان با کم شدن ظرفیت تولید مجبور به تعطیلی واحدها خود شده و سرمایه خود را به سوی سفته‌بازی و دلالی سوق داده‌اند.

لسان طوسی ادامه می‌دهد: می‌توان با ایجاد جذابیت‌های جدید، کاری کرد که این افراد دوباره به تولید برگردند تا تولیدات احیا شود و پس از آن به سراغ کیفی‌سازی و برندسازی و صادرات برویم زیرا صادرات از سیاست‌های مورد نظر دولت است.

رئیس اتحادیه صنف فروشندگان پوشاک مشهد درباره تاثیر قاچاق کالا بر تولیدات داخلی می‌گوید: قاچاق آسیب‌های زیادی به تولید ما وارد کرد، کارخانه‌ها یکی پس از دیگری تعطیل شد، اشتغال از بین رفت و بیکاری افزایش یافت اما آنچه مشخص است با اعمال سیاست‌های جدید نسبت به ورود کالا، سخت گیری‌ها نسبت به قاچاق بیشتر شده و دولت به دنبال ساماندهی است تا قاچاق کالا را به حداقل برسانند.

■ قاچاق کوله‌باری آسیب چندانی نمی‌زند

لسان طوسی خاطرنشان می‌کند: ساماندهی ورود کالای قاچاق کوله باری کمی سخت‌تر است اما از مواردی که به طور غیر ضابطه‌ای و با روابط قاچاق می‌شود، باید جلوگیری کرد.

اگر از ورود کالاهای قاچاق در سطح کلی و از طریق رابطه جلوگیری کنیم، بهتر می‌توان ساماندهی لازم در زمینه مبارزه با قاچاق را انجام داد زیرا قاچاق‌های جزئی کوله‌باری چندان آسیبی نمی‌زند.

رئیس اتحادیه صنف فروشندگان پوشاک مشهد تصریح می‌کند: موضوع مبارزه با قاچاق کالا باید از ریشه و از مبادی ورودی کشور در مرز و گمرک حل شود تا به نتیجه لازم دست یابیم.

لسان طوسی تاکید می‌کند: اگر همزمان با تقویت تولیدات داخلی، با اعمال سیاست‌هایی که در مبادی ورودی و بر روی تعرفه‌های گمرکی و ورود کالاها به ویژه کالاهایی که در ایران قابلیت تولید دارند، برنامه‌ریزی و اقدام شود، مشکلات و معضلات در این خصوص رفع خواهد شد.

رئیس اتحادیه صنف فروشندگان پوشاک مشهد می‌افزاید: یکی از صنوفی که در این زمینه مظلوم واقع شده، صنف پوشاک است زیرا دولت در قیمت‌گذاری‌ها دخالت می‌کند، این درحالی‌است که بخش خصوصی باید مانند سایر کشورها با آوردن جنس و کالا در عرصه رقابت، آن را قیمت‌گذاری کند تا دیگر نیازی به تعزیرات و... نباشد. وقتی قیمت‌گذاری‌ها رقابتی باشد، هم کالای ارزان به مردم عرضه می‌شود و هم تولیدکنندگان به دنبال تولید اجناس باکیفیت برای فروش هستند.

لسان طوسی در پاسخ به این سوال که آیا موضوع سفارش تولیدکنندگان پوشاک به واحدهای چین برای تولید اجناس آن‌ها و سپس فروش اجناس چینی با نام واحد تولیدی خود صحت دارد، می‌گوید: هر چیزی را که به کشور چین سفارش بدهید با نام خودتان تولید می‌کند و تولیدکنندگان ترک هم از این روش استفاده می‌کنند و اکثر کالاهایی که ما به نام ترک می‌خریم، ساخت کشور چین است.

رئیس اتحادیه صنف فروشندگان پوشاک مشهد ادامه می‌دهد: ترکیه به چین سفارش تولید کالا می‌دهد و سپس آن کالا را با نام ترک وارد بازار می‌کند، امروز ورشکستگی اقتصاد آمریکا به دلیل کارهای چین است و برندهای معروف دنیا هم دچار مشکل شده‌اند. ما باید در خصوص کالاهای چینی تجدید نظر کنیم زیرا برای اینکه رقابت کاذب را در بازار ایران ایجاد کنیم به سراغ کالاهای ارزان قیمت می‌رویم و در این میان بیش از همه مصرف‌کننده ضرر می‌کند.لسان طوسی تصریح می‌کند: ما باید به دنبال راستی‌سازی و راستی‌آزمایی برویم زیرا اگر بتوانیم ارزش واقعی کالا را برای تولیدکننده کشور محاسبه کنیم هیچ وقت کالای تولیدی خود را با نام ترک نمی‌فروشیم، بیشتر کالاهایی که در مشهد با نام ترک به فروش می‌رسد تولید داخلی است و برای جلوگیری از این موضوع لازم است هزینه‌های صرف شده در بخش تولید توسط کارشناسان هر صنف محاسبه شود و اجازه دهیم تولیدکننده با احتساب این هزینه‌ها، کالای خود را به فروش برساند.

نایه‌در: اینکه به بهانه حمایت از تولیدات داخلی، تعرفه همه کالاها را افزایش دهیم، نادرست است زیرا براساس آمار ارائه شده از سوی مجلس شورای اسلامی، بیشترین فراوانی قاچاق مربوط به کالاهایی با تعرفه بیش از ۵۰ درصد است

پهلوان‌نژاد: با توجه به اینکه ۲۴ درصد کالاهای صادراتی ما از طریق قاچاق صادر می‌شود، حدود هشت درصد تاثیر منفی در رشد اقتصادی کشور دارد و این موضوع در حوزه سوخت چشم‌گیرتر است و روزانه ۲۰ میلیون لیتر سوخت در کشور قاچاق می‌شود

خبر

رئیس کمیته امنیت مجلس:

عزم جدی برای مبارزه با فساد اقتصادی وجود ندارد

فارس- **رئیس کمیته امنیت مجلس شورای اسلامی گفت: متاسفانه امروز عزم جدی برای مبارزه با فساد اقتصادی در کشور وجود ندارد و یکی از معضلاتی که بخش اقتصاد کشور با آن مشکلات جدی مواجه کرده فساد نگران کننده‌ای است که در دستگاه‌ها رواج یافته است.**

محمدرضا محسنی‌ثانی با بیان اینکه امروز کشور نیازمند اقتصاد پاک و اقتصادی مبتنی بر برنامه اقتصاد مقاومتی است، اظهار کرد: اقتصاد پاک زیربنای اقتصاد سیاسی و اقتصاد فرهنگی است که امروز باید مورد توجه مسئولان کشور باشد. وی با بیان اینکه کلید حل مشکلات کشور نگاه ویژه به توانمندی‌های داخلی و بهره‌برداری از ظرفیت‌های مغفول مانده کشور است، خاطرنشان کرد: رهبر معظم انقلاب بیش از هشت سال است که شعارهای سال را با توجه به مسائل اقتصادی اعلام می‌کنند و اگر مسئولان دقت کافی در این زمینه داشته باشند، می‌بینند که این شعارها در حقیقت یک برنامه کامل اقتصادی است که پله به پله از سوی رهبری در سال‌های متمادی اعلام شده است.رئیس کمیته امنیت مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه متاسفانه مشکلات اقتصادی احاد مختلف کشور و به‌ویژه قشر جوانان را تحت تاثیر قرار داده است، خاطرنشان کرد: نباید به برداشته شدن تحریم‌ها به عنوان کلید حل مشکلات کشور نگاه کرد بلکه باید به سمت اجرای برنامه‌های اقتصاد مقاومتی حرکت کرد و دولت باید در این زمینه فعال‌تر و توجهات بیشتری داشته باشد.

■ استقلال اقتصادی در کنار استقلال سیاسی

نماینده مردم سبزوار در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه امروز جمهوری اسلامی ایران دارای استقلال سیاسی در همه ابعاد آن است، عنوان کرد: یکی از مهم‌ترین مولفه‌هایی که می‌توان با بهره‌گیری از آن دشمن را در میدان اقتصادی شکست داد، داشتن استقلال اقتصادی با پرورش استعدادهای درونی، توجه به ظرفیت‌های داخلی و حمایت از سرمایه‌گذاران است.عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه متاسفانه امروز عزم جدی برای مبارزه با فساد اقتصادی در کشور وجود ندارد، اضافه کرد: یکی از معضلاتی که امروز بخش اقتصاد کشور با آن مشکلات جدی مواجه کرده فساد نگران کننده‌ای است که در دستگاه‌ها روا

خبر

عضو کمیسیون فرهنگی مجلس در بازدید از کافه کتاب بازارچه گلستان:

تعطیلی یک فروشگاه کتاب بزرگترین آسیب فرهنگی است

دنیای اقتصاد- عضو کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی گفت: بایستی بحث کتاب را با توجه به عقبه آن بررسی کنیم و بدانیم که تعطیلی یک فروشگاه کتاب بزرگترین آسیب در عرصه فرهنگ است.

نصرالله پژمانفر که در جریان بازدید از بازارچه کتاب گلستان مشهد و در محل کافه کتاب این بازارچه سخن می‌گفت، اظهار کرد: نگاه ما به کتاب به گونه‌ای است که آن را زیرساخت هر موضوعی می‌دانیم و بنابراین ظهور و بروز بسیاری از مشکلات را ناشی از نبود یا نقص فرهنگ مطالعه صحیح ارزیابی می‌کنیم.
وی ادامه داد به نظر من خروج کتاب از سبد فرهنگی مردم به دلیل قیمت بالا نیست. مشکل ما در زمینه کتاب در جای دیگری است و من در همین راستا به وزیر ارشاد اعتراض کرده‌ام که باید افق روشنی در خصوص موضوع کتاب داشته باشیم و دستگاه‌های متولی، کار ترسیم این افق را انجام دهند.
وی ادامه داد: ما باید بدانیم در زمینه کتاب چگونه برنامه‌ریزی کنیم و برای افزایش سرانه مطالعه در کشور چه اقداماتی را انجام دهیم.
عضو کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: این موضوع از آن دست مقولاتی است که باید در سطح کلان پیگیری شود تا به سمتی حرکت کنیم که سهم دستگاه‌ها در حوزه کتاب مشخص باشد و به عنوان مثال هر کسی بداند که در عرصه ارتقاء فرهنگ کتابخوانی باید چه اقداماتی را انجام دهد.پژمانفر افزود: در حوزه کتاب بایستی رفتار مدرن‌تری داشته باشیم و از ظرفیت بخش خصوصی نیز استفاده کنیم و در یک جمله از طرفی فرهنگ مطالعه را بالا ببریم و از طرف دیگر با انجام حمایت از فعالان این بخش پشتیبانی کنیم.وی گفت: من تشکیل این جلسه را شروع یک عملیات می‌دانم و امیدوارم که با همکاری همه نهادها و دستگاه‌های مسئول بتوانیم قدم‌های موثری را برای ارتقاء فرهنگ کتابخوانی در شهر و کشورمان برداریم.
عضو کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی در بخش دیگری از سخنانش، عنوان کرد: من نگران هستم که در زمینه کتاب تغییر ذائقه اتفاق بیفتد و ما به عنوان کشوری که کتاب در آن حضور جدی داشته است دچار جریان عقب‌افتادگی بشویم.
پژمانفر ادامه داد: تا جایی که در حافظه خود ما هست در دهه‌های قبل در خیابان‌های اطراف حرم کتاب فروشی‌های بسیار زیادی وجود داشت اما هم‌اکنون اینگونه نیست و ما باید دلایل این مشکل را کشف کرده و آنها را برطرف کنیم.
وی در خصوص بازار کتاب گلستان و همچنین کافه کتاب این بازار، گفت: این مکان و این کار، فضایی ارزنده و عالی است که باعث شده کتاب در دسترس همگان قرار بگیرد و من از این حیث به شما تبریک می‌گویم.
عضو کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: کافه کتاب بستری را برای ایجاد تنوع و رفع نیاز به کتاب در جامعه به وجود آورده که این خدمت صادقانه بسیار ارزشمند و متعالی است.

«من دیه‌گو مارادونا هستم» در سینما هویزه

ایسنا- اکران فیلم سینمایی «من دیه‌گو مارادونا هستم» در سینما هویزه مشهد آغاز شد.

این فیلم سینمایی هر روز در سانس‌های ۱۱، ۱۳، ۱۵،۳۰ و ۱۷،۳۰، ۱۹،۳۰ و ۲۱،۳۰ در سالن شماره سه پردیس سینمایی هویزه اکران می‌شود.
«من دیه‌گو مارادونا هستم» را بهرام توکلی به رشته تحریر درآورده و خود نیز آن را کارگردانی کرده است.
در این فیلم سینمایی سعید آقاخانی، گلاب آدینه، هومن سیدی، ویشکا آسایش، بابک حمیدیان، جمشید هاشم‌پور، صابر ابر، مهسا علافر، سارا بهرامی، پانته‌آ پناهی‌ها، سهی‌بانو ذوالقدر، علی استادی، میثاق زارع، سجاد تابش، محمدامیر مشهدی، نصرالله حکانی و آوا حکانی به ایفای نقش پرداخته‌اند.

عکس هفته

نصرا... پژمانفر در کافه کتاب گلستان

عکس: ایسنا/ حسین حسین زاده

«دنیای اقتصاد» به مناسبت سالروز بزرگداشت حکیم توس بررسی می کند:

رنج سی ساله فردوسی

او سودای انجام و آغاز کاری سترگ را درسرمی‌پروراند کاری که فقط از عهده عاشقان راسخ برمی‌آید

دنیای اقتصاد، حبیب هاشم زاده- توس این مهد پر آوازه همیشه مطرح بوده است و در کتاب‌های زیادی به آن اشاره شده است؛ فرقی نمی‌کند اسم آن را با «ت» نقطه‌دار بنویسیم یا با «ط» دسته‌دار، همیشه اسمی از آن در کتاب‌ها دیده شده و همه کم و بیش با آن آشنا هستند. در کتاب «حدودالعالم» از شهر توس اینگونه یاد شده‌است: «ناحیتی است به خراسان و اندر وی شهرک‌هاست چون طوران و نوقان و بروغون و رایکان و بنواذه و اندر میان کوه‌هاست و اندر کوه‌های وی معدن پیروزه و معدن مس است و سرب و سرمه و شبه و از وی دیگ سنگین و سنگ فسان و شلواربند و جوراب خیزد و به نوقان مرقد امام رضا است و آن‌جا مردمان به زیارت شوند و هم آن‌جا گور هارون الرشید است.» از نوشته‌های مورخان یونانی برمی‌آید که در دوره هخامنشیان شهر توس به نام Susia یاد می‌شده و یکی از پایتخت‌های ایالت پارت در شمال‌شرقی ایران و منطبق بر استان خراسان امروزی بوده‌است. برخی از محققان براین باورند که سوسیا همان توس امروزی است.

واژه توس در قرن دهم میلادی به مجموعه‌ای از چندین پارچه‌آبادی و روستاها اطلاق می‌شد (معجم‌البلدان توس را شامل ده هزار پارچه‌آبادی دانسته‌است) و کوره (ده) نوقان و کوره(ده) تابران و روستای سناباد که امروزه در داخل شهر مشهد واقع شده‌اند جزو منطقه توس به شمار می‌آمد که در سال ۸۰۹ م، هارون‌الرشید و در سال ۸۱۸ م، امام رضا پیشوای هشتم شیعیان در آن مدفون گردید، جغرافی‌دانان آن‌جا را ولایت توس می‌نامیدند که همه دشت (فلات) مشهد فعلی را در برمی‌گرفت و روستای توس از همه آن‌ها آبادتر بود. در همین روستا بود که استاد بزرگ بی‌بدیل، حماسه‌سرای بزرگ ایران و یکی از شاعران مشهور عالم و ستاره درخشنده آسمان ادب فارسی به دنیا آمد و با قلم خود تمام جهانیان را شگفت‌زده کرد.

در بخش شرقی ایران زمین در قرن‌های سوم و چهارم هجری سخنوران بزرگی پا به عرصه جامعه ما نهادند که زبان ما را با سخن پاس داشتند و بارور کردند؛ولی در میان همه آن‌ها فردوسی جلوه ویژه‌ای دارد که دیگران نتوانستند داشته باشند

البته باید گفت: در بخش شرقی ایران زمین در قرن‌های سوم و چهارم هجری سخنوران بزرگی پا به عرصه جامعه ما نهادند که زبان ما را با سخن پاس داشتند و بارور کردند؛ولی در میان همه آن‌ها فردوسی جلوه ویژه‌ای دارد که دیگران نتوانستند داشته باشند. حکیم توس، فردوسی بزرگوار که نام صحیح وی ابوالقاسم منصوربن حسن بوده است، در اوایل قرن چهارم نزدیک به هزار و صد سال پیش متولد شد. خانواده فردوسی از طبقه محترم دهقانان خراسان و از رفاه مادی و معنوی برخوردار بودند و «... فردوسی در آن دیه شوکتی تمام داشت، چنانکه به دخل آن ضیاع از امثال خود بی نیاز بود....». فردوسی مردی گشاده‌زبان و سخندان و به زبان عربی مسلط و به زبان پهلوی آگاه بود.

نگارش شاهنامه

با آنکه وی در جوانی، برومند و خوش سیما و سخنوری با فرهنگ بود و می‌توانست با حضور در مجامع شاعران متعارف و شعرفروشان به شهرت و تنعم و کامروایی نایل آید، اما با برخورداری از فرهنگ و دانشی سزاوار، نه فقط چشم از آن همه جلال مرحمتی پوشید، بلکه نقد حیات و ثروت و نیروی جوانی خود را نثار ایران کرد. او سودای انجام و آغاز کاری سترگ را درسرمی‌پروراند کاری که فقط از عهده عاشقان راسخ برمی‌آید.فردوسی از روزگار جوانی در پی یافتن تاریخ و کارنامه شهریاران باستان از کِی نخستین تا یزدگرد شهریار بود و در این راه به جست‌وجوی نسخه پهلوی خداینامک که به عربی برگردانده شده بود و دیگر منابع در این زمینه همچون شاهنامه منثور ابومنصوری و آثار دقیقی پرداخت. پیش از این نیز مسعودی مروزی، ابوالمؤید بلخی و ابوعلی بلخی نیز شاهنامه‌هایی به نثر یا نظم نوشته بودند و احتمالا بر آن‌ها نیز دست یافته بود.
فردوسی در جمع‌آوری همه منابعی که به نحوی به اساطیر و حماسه‌های ایرانی مربوط می‌شد همت گماشت تا دستمایه کار سترگش هر چه غنی‌تر باشد. او به گواهی شاهنامه در فرهنگ ایرانی و معارف اسلامی قوی مایه و از فلسفه و علوم عصر خود بهره‌مند بود و به خوبی بر اوضاع و احوال روزگار خویش نیز اشراف داشت.
فردوسی از اندیشه‌های ضد ایرانی و ضد شیعی خلیفه القادربالله با خبر بود. با افول دولت سامانی و بخت بلند محمود غزنوی که با همه اقتدار سر به فرمان خلیفه داشت در هنگامه‌ای که محمود «... بهر قدر عباسیان انگشت در کرده بود و در همه جهان قرمطی می‌جست تا بر دار کند»، به ذم تازیان، ذم ترکان و طرفداری آشکار از تشیع و آل علی (ع) و بالاخره پاسداشت نژادگی و ایرانی بودن پرداخت.بیان چنان مطالبی موجب ابراز خصومت آشکار و نهان غلام‌زادگان ترک‌نژاد و عمال وی با فردوسی شد تا جایی که حتی از تدفین جنازه او در گورستان مسلمانان جلوگیری کردند. در چهار مقاله عروضی در این باره می‌خوانیم مذکری که در طایران بود بر جنازه وی نماز نخواند و حتی «گفت من رها نکنم تا جنازه او در گورستان مسلمانان برند که او رافضی بود.... تا آنکه درون دروازه، باغی بود از ملک فردوسی، او را در آن باغ دفن کردند....».
این بود حال و هوای روزگار فردوسی و پاس داشتن چنان اندیشه‌هایی.
فردوسی بنا به انگیزه‌هایی که گفته شد از جوانی به سرودن شاهنامه پرداخت.

سخن را نگه داشتم سال، بیست
بدان تا سزاوار این گنج کیست

روزگار کهن‌سالی حکیم

اما در پیری و تنگدستی به پیشنهاد دوستی با افزودن ملحقاتی بر شاهنامه نسخه‌ای از آن را تدوین و تقدیم محمود کرد. که بد عهدی محمود، مجالی دیگر برای وی فراهم نمود تا احساس درونی خود را نسبت به ترکان غزنوی و به خصوص سلطان محمود آشکارتر بیان سازد و در این راه در آن سن کهولت متحمل آوارگی و مشقت بسیار شد. بگذریم.گفته شد که فردوسی فرزند قرن چهارم است. آفرینش فردوسی به هیچ روی اتفاقی نبود از پایان کار ساسانیان دلاورمردانی از میان مردم ایران به پا خاستند. قرن چهارم، قرن تازه نگاه داشتن خون بابک و مازیار بود، این مردم مقدمه شاهنامه را می‌نوشتند. روزی که فردوسی بر شاهنامه نقطه پایان نهاد چهار قرن از جانبازی‌های مبارزان ضدبیگانه می‌گذشت. ما نام این مبارزان را نمی‌دانیم، اما می‌دانیم که مردم سراسر ایران بودند. کار سترگ فردوسی در تداوم همین مبارزات شأنی دیگر می‌یابد.

آفرینش فردوسی به هیچ روی اتفاقی نبود از پایان کار ساسانیان دلاورمردانی از میان مردم ایران به پا خاستند. قرن چهارم، قرن تازه نگاه داشتن خون بابک و مازیار بود

خورشیدی که از شرق ایران طلوع کرد

فردوسی از خاک خراسان برخاست. روزی که او شاهنامه را آغاز کرد، کشور ایران چند پاره بود، مردم ایران که در آن همه تشتت سیاسی و اجتماعی وحدت ملی خود را از یاد برده بودند، دیگر بار با دین و تمدنی تازه، آگاه به هوّیت خود متولد می‌شدند. تاریخ تکیه‌گاه این هوّیت بود و زبان جلوه‌گاه آن. درخت تازه‌ای در آب و هوای اسلام پرورش یافته بود، اما بر زمین خاطره قومی خود.
حکیم فردوسی از بلندای منظری که حکمت وی او را بر آن نشانده بود، بر این نکته وقوف داشت که سخن هم ماده دانش و هم وسیله انتقال یعنی ادامه حیات آن است. سخن همین پیوند را نیز با تاریخ دارد. یعنی تاریخ در سخن و از راه سخن به تکوین می‌رسد و می‌ماند. او به خوبی پی برده بود که در دوره‌ای زندگی می‌کند که فقط زبان و تاریخ قادر به احیای خاطره قومی ایرانیان و به اهتزاز درآوردن درفش هوّیت دیرین اوست.یکپارچگی تاریخ و زبان در شاهنامه به کمال می‌رسد. با صحت و سقم داستان‌ها کاری نیست، بلکه صحبت بر سر استنباط از تاریخ است. از همین روست که می‌گوییم هوّیت ملت ما بر شالوده زبان و تاریخ استوار است که فردوسی پایه‌ریز آن بود. در عظمت فردوسی و یادگار پرقدر او هر چه گفته آید باز هنوز ناگفته‌ها هست. اما در اینجا دیگر بسنده می‌کنیم.
شاهنامه از همان روزگاران دست به دست می‌شد و به اقتضای مکان و موقعیت حتی به عربی هم ترجمه شد. (شاهنامه بنداری اصفهانی در حدود سال ۶۲۰ هجری)، تا این زمان که بسیاری از پژوهشگران اروپایی نیز سر بر آستان آن فرود آوردند؛ شاهنامه چاپ مسکو، چاپ ژول مُل فرانسوی .... تلاش عظیم استاد جلال خالقی مطلق و بالاخره حاصل سال‌ها ممارست و شاهنامه پژوهشی استاد مصطفی جیحونی، که اینک پیش روی ماست. کاری که حاصل مرارت، دقت و وسواسی عالمانه است و این روزها یکی از این نسخ در خانه اکثر ما پیدا می‌شود که در موقعیت‌های مختلف سراغ آن می‌رویم و چیزی جز لذت برایمان بوجود نمی‌آید.

منابع:
امامی نائینی، محمود (گردآورنده). که از باد و باران.....، انتشارات حافظ، تهران، ۱۳۶۸
جیحونی، مصطفی. شاهنامه فردوسی (کتاب صفر)، شاهنامه پژوهشی، اصفهان، ۱۳۷۹
مسکوب، شاهرخ. هویت ایرانی و زبان فارسی، باغ آینه، تهران، ۱۳۷۳

استاد دو تا نواز ایران در بستر بیماری:

انتظار حمایت بیشتری داشتم

این گونه عیادت‌ها برای من دارو است که می تواند موجب بهبودی‌ام شود

دنیای اقتصاد- عثمان محمدپرست که اخیرا در بستر بیماری است، گفت: دولت مطابق میل من عمل نکرده و از کسی که خدمت گزار این مملکت است بایستی حمایت های بیشتری شود که تا به امروز نشده است.

این استاد برجسته موسیقی مقامی خراسان در حاشیه عیادت معاون هنری وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با حضور جمعی از هنرمندان و نیز مدیرکل فرهنگ و ارشاد خراسان رضوی، ضمن بیان این مطلب اظهار کرد: موسیقی حرام نیست و آن چیزی که خلاف محسوب می شود موسیقی مبتذل است، وی ادامه داد: امیدوارم همیشه سالم باشم و بتوانم موسیقی اصیل ایران را به مردم تقدیم کنم.
محمدپرست تصریح کرد: این گونه عیادت‌ها برای من دارو است که می تواند موجب بهبودی‌ام شود.
همچنین مجتبی پونه، نوه دختری استاد محمدپرست در گفت و گو با ایسنا اظهار کرد: چند روز پیش که از خواف به مشهد می آمدیم، پدربزرگم بسیارکسل بودند تا اینکه به مشهد رسیدیم، استاد محمدپرست کاملا بی حال بودند که بعد از رساندن ایشان به بیمارستان متوجه شدیم که دچار سکته ای خفیف شده اند.وی ادامه داد: در حال حاضر وضعیت جسمی پدربزرگم بهبود پیدا کرده است و طبق گفته پزشک معالج به زودی مرخص می‌شوند.
نوه دختری استاد محمدپرست خاطرنشان کرد: بهتر است که این گونه یادبودها قبل از اینکه بزرگان ما به بیماری دچار شده و یا خانه نشین شوند، انجام شود چرا که، زمانی که از بین ما رفتند، هیچ کاری از دست هیچ کسی بر نمی آید.
پونه تصریح کرد: پدربزرگم در خواف به خدمت برای مردم و نیز مدرسه سازی می پردازد، بر روی زمینی کشاورزی کار می کنند و نیز فعالیت موسیقی خود را برای علاقه مندان به این نوع موسیقی ادامه می دهند.

عیادت معاون هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از استاد محمدپرست

اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی روز پنجشنبه به نقل از علی مرادخانی گزارش داد: از اینکه استاد محمدپرست در وضعیت جسمی مناسبی قرار دارند بسیار خوشحالم.وی با تاکید بر اینکه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی پیگیر وضعیت سلامت استاد محمدپرست است، افزود: این هنرمند از دوستان قدیم من است که از سال ۵۹ وی را می‌شناسم.
معاون وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی همچنین گفت: قصد داریم برنامه ای ویژه به منظور تجلیل از بزرگان حوزه موسیقی مقامی ایران در تالار وحدت تهران برگزار نماییم.وی افزود: امیدواریم با برگزاری این مراسم بتوانیم گلچینی از بزرگان را داشته باشیم که بطور قطع یکی از ستاره‌های حاضر در آن مراسم عثمان محمد پرست خواهد بود.
عثمان محمدپرست آثار مطرح و معروفی دارد که مهمترین آنها «مقام نوایی از اشعار طبیب اصفهانی» است و با پنجه سحرآمیزش از چاوشی و سرحدی گرفته تا دیگر مقامهای این دیار اجراهای گوناگونی را درعین وحدت آفریده است.

خبر

مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری خراسان رضوی خواستار شد:

توقف ساخت و سازهای نامناسب پیرامون آرامگاه فردوسی

ایرنا- مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری خراسان رضوی گفت: ساخت و سازهای نامناسب و بعضا غیرقانونی پیرامون حریم آرامگاه فردوسی باید متوقف شود.

محمدحسین زارع صفت چهارشنبه شب در نشست ستاد بزرگداشت مفاخر فرهنگی خراسان رضوی افزود: نیازمند ساخت و ساز مناسب فرهنگی در داخل حریم آرامگاه فردوسی هستیم لذا باید از بنای منازل مسکونی نامناسب در اطراف این حریم جلوگیری شود. وی همچنین در مورد اقدامات صورت گرفته برای احیاء منطقه تاریخی توس گفت: توسعه کتابخانه، گسترش صنایع دستی و تجهیز کارگاهها و نیز مناسب سازی محیط آرامگاه فردوسی برای گردشگران از جمله مواردی است که اجرا شده‌اند.
مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری خراسان رضوی در ادامه همچنین اظهار کرد: بزرگداشت مفاخر فرهنگی نقش تعیین کننده‌ای در معادلات فرهنگی و هنری دارد و با توجه به اهمیت ویژه شاهنامه فردوسی در فرهنگ و ادب فارسی نیاز به مقیاسهای قابل قبولی در شهرستان مشهد برای حوزه فردوسی شناسی داریم.وی پیرامون فعالیتهای شورای عالی استان در حوزه فردوسی شناسی نیز گفت: با حمایتهای این شورا برنامه‌هایی در جهت گسترش فعالیتهای حوزه فردوسی شناسی پیش بینی شده تا این فرایند به سایر اقشار جامعه و به خصوص مردم در منطقه توس انتقال یابد.
زارع صفت افزود: فردوسی از آن دسته شاعرانی است که در زمان حیات و در طول تاریخ مورد بی مهری قرار گرفته لذا توجه و عنایت ویژه مقام معظم رهبری به حوزه فردوسی شناسی در جهت شناساندن بیشتر این شاعر است.وی در خصوص اهمیت گسترش شعر و ادب فردوسی در دیگر کشورها نیز گفت: با پوشش خوب صدا و سیما از مراسم بزرگداشت فردوسی و پخش آن در شبکه های فارسی زبان خارج از کشور و شبکه‌های استانی می‌توان دریچه ارتباط فرهنگی سایر کشورها را با حوزه فردوسی و شاهنامه وسیع‌تر کرد.
فرماندار مشهد نیز در این نشست پیرامون پیشنهاد تشکیل ستاد ویژه بزرگداشت فردوسی گفت: تمامی دستگاههای استانی باید تلاش کنند تا مراسمی در شان شخصیت ارزشمند حکیم ابولقاسم فردوسی و خیام برگزار شود. علی محمد گلستانی فرد ابراز امیدواری کرد با همکاری دستگاههای فرهنگی و اجرایی استان و مشهد بزرگداشت روز ملی فردوسی هرچه باشکوهتر برگزار شود.
۲۵ و ۲۸ اردیبهشت ماه در تقویم رسمی کشور به ترتیب به نام حکیم ابوالقاسم فردوسی و حکیم عمر خیام نامگذاری شده است.

کودکان مشهدی مقام فردوسی را گرامی داشتند

دنیای اقتصاد- در آستانه فرا رسیدن روز ملی فردوسی و با هدف گرامیداشت مقام این شاعر و حکیم پرآوازه ایران زمین مراسمی روز جمعه ۱۸ اردیبشهت ماه جاری با حضور ده ها نفر از کودکان و خردسالان، به همت اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری خراسان رضوی و یکی از مهد کودک های مشهد در محل آرامگاه حکیم ابوالقاسم فردوسی برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی این اداره کل، در این مراسم که در فضایی با نشاط و سرشار از شوق و ذوق کودکانه برگزار شد ده‌ها نفر از کودکان و خردسالان با حضور درمحل آرامگاه فردوسی حکیم ضمن گلباران مقبره این شاعر بزرگ و حکیم فرزانه به مقام شامخ وی ادای احترام و یاد و خاطره فردوسی حکیم را گرامی داشتند.کودکان در این مراسم با زندگی نامه، اشعار و آثار فردوسی و داستان های شاهنامه که به زبان کودکانه برای آن‌ها بازگو شد بیش از پیش آشنا شدند.
همچنین دراین مراسم سی نفر از کودکان به نشانه سی سال تلاش حکیم فردوسی با پوشیدن لباس های محلی با حضور در آرامگاه فردوسی حکیم مقبره این شاعر بلند آوازه ایران زمین را گلباران و سرود ملی جمهوری اسلامی و سرود ای ایران را با هم زمزمه کردند.
برپایی کارگاه نقاشی، برگزاری نقاشی گروهی، سرود، اجرای نقالی و شاهنامه خوانی، بیان داستان‌های شاهنامه به زبان کودکانه و... از دیگر بخش های این مراسم زیبا بود که با استقبال کودکان، والدین و مربیان مهد کودک روبه رو شد.

در نشست بررسی «ساخت‌وساز در ارتفاعات جنوب مشهد» مطرح شد؛

بورس‌بازی زمین و دست‌اندازی به اراضی ملی

نوروزی: مشکلی که وجود دارد این است که مباحث مدیریت شهری با لایه‌های سیاسی مخلوط شده درحالی‌که اقدامات شهرداری باید عاری از تفکر سیاسی باشد.

■ ناگزیر از جای‌دهی جمعیت در ارتفاعات هستیم

رئیس کمیسیون امور اقتصادی، سرمایه‌گذاری و مشارکت‌های شورای اسلامی شهر مشهد در ابتدای این نشست به محدودیت‌های جغرافیایی مشهد اشاره کرد و گفت: به دلیل این محدودیت‌ها، ناگزیر از جای‌دهی جمعیت در ارتفاعات هستیم که این موضوع در سیاست‌های بازنگری طرح جامع مشهد به درستی دیده شده است.

سیدعبدالکریم جوادی ملاحظات جمعیت، مقاومت در مقابل بحران‌های انرژی، صرفه‌جویی در هزینه‌های ساخت‌وساز، افزایش تعاملات اجتماعی، استفاده بهینه از زمین و ... را از دلایل و توجیهات بلندمرتبه‌سازی در مشهد برشمرد و تصریح کرد: عدم رشد ضوابط و مقررات شهرسازی متناسب با نیازهای روز، محدودیت‌های ایجاد شده ناشی از دستگاه‌های نظارتی دولت، مسکن و شهرسازی، عدم بسترسازی فرهنگی برای گسترش فرهنگ بلندمرتبه‌سازی و قشربندی‌های اجتماعی ناهمگون و نامتوازن شهری از محدودیت‌های بلندمرتبه‌سازی در مشهد است.

جوادی: رونق بخش اقتصاد شهری، کمک به مدیریت جمعیت در شهر، مدیریت انرژی مطلوب، توسعه پایدار اقتصادی، کالبدی و زیست‌محیطی، مدیریت بهینه رقبا، کمک به تحقق مدیریت واحد شهری و اقتصاد پیشرو و خلاق از مزایای بلندمرتبه‌سازی است

وی در خصوص مزایای بلندمرتبه‌سازی نیز اظهار کرد: رونق بخش اقتصاد شهری، کمک به مدیریت جمعیت در شهر، مدیریت انرژی مطلوب، توسعه پایدار اقتصادی، کالبدی و زیست‌محیطی، مدیریت بهینه رقبا، کمک به تحقق مدیریت واحد شهری و اقتصاد پیشرو و خلاق از مزایای بلندمرتبه‌سازی است.

■ خطر نزدیک شدن کانون‌های قدرت و ثروت

رئیس کمیته نظارتی شورای شهر در منطقه ۹ مشهد نیز در این جلسه با اعتقاد بر اینکه در مدیریت‌ها به ویژه در مدیریت شهری مشکلات بسیاری داریم، خاطرنشان کرد: در حوزه مدیریت شهری دو آسیب بزرگ را در مشهد شناسایی کردم که یکی از آن‌ها عدم پاسخگویی مدیران است؛ مدیران باید تا قیامت در برابر تصمیماتی که گرفته‌اند پاسخگو باشند؛ اگر تصمیم غلطی گرفته شده که سهوی بوده است، بسترهای قانونی و رأفت مردم وجود دارد که وی را مورد عفو قرار دهد اما اگر خطایی بوده است اذعان به آن صورت گیرد تا آن خطا ادامه پیدا نکند؛ این آفت بزرگی است که هر فردی می‌آید و تصمیمی می‌گیرد و می‌رود و در آینده کسی با وی کاری ندارد.

خلیل موحدی محصل ادامه داد: در ارتفاعات جنوبی مشهد برای احداث یک هتل هفت ستاره با ۳۵۰ هزار مترمربع زیربنا در شهرداری گذشته مجوز صادر شد که این فاجعه‌ای بود و خوشبختانه دوران کمیسیون ماده پنج آن به اتمام رسید و از ادامه کار جلوگیری شد اما فردی

پاپلی یزدی: وقتی از معاون وقت هماهنگی امور عمرانی استاندار درباره تغییر کاربری زمین‌های آستان قدس ظرف مدت یک هفته سوال شد، پاسخ دادند که منافع موقوفه در خطر بود؛ کدام امامی فرموده میلیون‌ها آدم سرطان بگیرند و گرفتاری داشته باشند که شما می‌خواهید پُست خود را نگه دارید و منافع موقوفه را رعایت کنید؟!

که چنین تصمیمی گرفت اکنون کجاست و چرا پاسخگو نیست؟ این‌ها نکات زشتی برای شهر است و کسی که این تخلفات را انجام داده، اکنون معاون وزیر است. ایشان باید پاسخگو باشد.

این عضو کمیسیون امور اقتصادی، سرمایه‌گذاری و مشارکت‌های شورای شهر مشهد خطاب به دانشجویان و دانشگاهیان حاضر در جلسه اظهار کرد: این مرجع پاسخگویی شما هستید؛ در همین شورای چهارم مجوز احداث دو برج مهر و ماه در زمینی به عرض ۴۰ متر و طول ۱۰۰۰ متر در حاشیه بلوار وکیل‌آباد تصویب شد اما چه کسی فهمید و چه کسی مؤاخذه کرد؟

موحدی آسیب دوم را نزدیک شدن کانون‌های ثروت و قدرت دانست و افزود: نزدیک شدن مجموعه‌های ثروت به شورای شهر یا سازمان‌ها و نهادهایی که رأی تأثیرگذار دارند، بزرگ‌ترین آفت‌ها را ایجاد می‌کند.

این عضو شورای شهر مشهد با بیان اینکه ارتفاعات جنوب شهر به دلیل اینکه منفعت عمومی دارند، از انفال محسوب می‌شوند، تصریح کرد: واگذاری ارتفاعات به اشخاص خاص خیانت است که متأسفانه در گذشته این اتفاق افتاده و اکنون با فشارها جلوی آن گرفته شده اما هنوز بستر قانونی برای جلوگیری از تعدی به ارتفاعات فراهم نشده است و شاید اگر شورا عوض شود و حساسیت نباشد دوباره این جریان آغاز شود بنابراین جلوگیری از این امر نیازمند نگاه مستمر و جهادی نخبگان جامعه است تا تمام بهره‌برداری‌های ارتفاعات به بهره‌برداری‌های عمومی تبدیل شود.

موحدی با تأکید بر اینکه تغییرات شهری اینگونه نیست که در یک طرف شهر اتفاقی بیفتد و بقیه منتفع یا متضرر نشوند، خاطرنشان کرد: وقتی ساختمانی در جایی احداث می‌شود، این ساختمان عارضه شهری دارد و ضوابط برای جلوگیری از همین عارضه‌هاست. وی با اشاره به صدور مجوز ۶۲۰ هزار مترمربع زیربنای تجاری و اقامتی در بلوار خیام، عنوان کرد: هنوز که این ساختمان به بهره‌برداری نرسیده است، ترافیک بسیاری در منطقه وجود دارد و بهره‌برداری از آن فاجعه زیست‌محیطی و ترافیکی بیشتری خواهد داشت.

■ آستان قدس در امور شهری حرف کسی را قبول ندارد

یکی از اساتید دانشگاه فردوسی مشهد از دیگر سخنرانان این نشست بود که در واکنش به اظهارات دو عضو شورای شهر گفت: کسی مخالف ساخت‌وساز بر اساس ضابطه و طرح‌های مصوب نیست و بحثی در این‌باره وجود ندارد.

دکتر محمدحسین پاپلی یزدی با بیان اینکه مشکل شهرهای ما عدم اجرای قانون است، به اصل ۱۰۰ قانون اساسی مبنی بر اداره امور شهرها با نظارت شوراها اشاره و اظهار کرد: در حال حاضر شورا به شورای شهرداری تبدیل شده است؛ قانون به ما اجازه مدیریت هماهنگ را داده است اما این مسأله در عمل اجرا نمی‌شود؛ اگر این قانون اجرا شود، شورای شهر فقط شورای شهرداری نیست بلکه شورای کل شهر است.

استاد دانشگاه تربیت مدرس تهران با اعتقاد بر اینکه انتخابات شوراها در شهرهای بزرگ باید به صورت منطقه‌ای برگزار شود، عنوان کرد: اگر این قانون اجرا شود، شورای شهر می‌تواند یقه مدیرانی که ارتفاعات را تقسیم می‌کنند، بگیرد و آنان را عزل کند.

پاپلی یزدی به تغییر کاربری زمین‌های آستان قدس نیز اشاره کرد و افزود: آستان قدس روی زمین‌های کشاورزی ۴۰۰۰ ساله آسفالت می‌سازد؛ اکنون اصل موضوع این است که آستان قدس در امور شهری حرف هیچ کسی را قبول ندارد و باغ‌های خود را تخریب می‌کند.

وی خاطرنشان کرد: وقتی از معاون وقت هماهنگی امور عمرانی استاندار درباره تغییر کاربری زمین‌های آستان قدس ظرف مدت یک هفته سوال شد، پاسخ دادند که منافع موقوفه در خطر بود؛ کدام امامی فرموده میلیون‌ها آدم سرطان بگیرند و گرفتاری داشته باشند که شما می‌خواهید پُست خود را نگه دارید و منافع موقوفه را رعایت کنید؟!

استاد مدعو دانشگاه سوربن پاریس با بیان اینکه اکنون بین بد و بدتر قرار گرفته‌ایم، اظهار کرد: اکنون باید انتخاب کنیم که آیا باید روی زمین‌های کشاورزی آسفالت بسازیم یا روی دامنه‌ها؛ ما طرفدار نظام سرمایه‌داری نیستیم که عده‌ای پیدا شدند و در دامنه‌ها خانه دست دوم خود را می‌سازند تا یک روز که به مشهد می‌آیند در آن اقامت کنند. وی تصریح کرد: من با بلندمرتبه‌سازی موافق هستم مشروط بر رعایت ضوابط.

■ بورس‌بازی زمین در ارتفاعات جنوب مشهد

استاد مدیریت و برنامه‌ریزی شهری دانشگاه فردوسی نیز در این نشست با اعتقاد بر اینکه فلسفه توسعه از توسعه مهم‌تر است و نباید تنها به مسائل اقتصادی توجه کرد، گفت: کسی با بلندمرتبه‌سازی مخالف نیست اما این امر اصولی دارد که اگر رعایت نشود، مشهد به یک جنگل بتن و آهن تبدیل می‌شود.

دنیای اقتصاد، فاطمه رافع- «یک مسأله پدیده زمین‌خواری است. البته پدیده زمین‌خواری پدیده جدیدی نیست؛ قدیمی است؛ حالا بحث زمین‌خواری، یواش‌یواش شده کوه‌خواری! مسئولان باید در مقابل این سوءاستفاده‌کننده قاطعیت به‌خرج بدهند؛ عرضه باید به‌خرج بدهند؛ نگذارند فلان آدم سوءاستفاده‌چی با شیوه‌های مشخص [سوءاستفاده کند]. انسان از آن بالا که نگاه می‌کند، می‌فهمد و می‌بیند که چه‌کار دارند، می‌کنند.

اول می‌روند اجازه می‌گیرند، یک تأسیساتی در انتهای یک زمین درست می‌کنند؛ بعد که انتهای زمین مال آن‌ها شد، همه سطح زمین به‌طور طبیعی قابل نقل‌وانتقال خواهد شد؛ از این کارها می‌کنند. من رفتم دیدم طرف ارتفاعات جنوب شهر که در واقع مرکز تنفس شهر است، دارند افرادی آن بالا خانه می‌سازند، هتل می‌سازند، ساختمان‌های چند طبقه می‌سازند؛ این‌ها بد است، این‌ها غلط است؛ جرم بدانید این‌ها را. یکی از کارهای اساسی «جرم‌انگاری» در قانون است؛ این‌ها را باید جرم دانست در قانون و این کسانی که این کارها را می‌کنند تعقیب قضایی کرد.»

این‌ها بخشی از سخنانی بود که رهبر معظم انقلاب در روز ۱۷ اسفند ماه ۹۳ در دیدار مسئولان و دست‌اندرکاران منابع طبیعی و حفاظت از محیط‌زیست مطرح کردند.

مقام معظم رهبری در این دیدار به ارتفاعات جنوب مشهد نیز اشاره و بر برخورد بدون اغماض با کوه‌خواران تأکید کردند.

اگرچه پیش از تأکیدات رهبر معظم انقلاب، بحث «ساخت‌وساز در ارتفاعات جنوب مشهد» به سوژه برخی از رسانه‌ها و موضوع برخی از محافل علمی و جلسات مدیریت شهری تبدیل شده بود، اما حالا و پس از تأکید رهبری پرداختن به این مسأله پررنگ‌تر شده است و این بار این معضل شهر مشهد، موضوع سومین نشست از سلسله نشست‌های واکاوی مباحث روز مدیریت شهری مشهد بود که به همت انجمن علمی گروه جغرافیای دانشگاه فردوسی و گروه مشاوران جوان شهرداری مشهد در دانشکده ادبیات دانشگاه فردوسی برگزار شد.

در این نشست دو نفر از اعضای شورای شهر مشهد و دو نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه فردوسی نظارت خود را درباره ساخت‌وساز در ارتفاعات جنوب مشهد مطرح کردند؛ لزوم اجرای مدیریت یکپارچه شهری و اینکه نباید در توسعه شهرها صرفا به مسائل اقتصادی توجه کرد، از مباحث مطرح شده در این نشست بود؛ همچنین به خطر نزدیک شدن گروه‌های قدرت و ثروت اشاره و پاسخگویی مدیران و مطالبه مردمی برای این امر به عنوان راهکار حل مشکلات شهری مطرح شد.

دکتر محمدرحیم رهنما با اشاره به نقش شبکه معابر جنوب مشهد در تصرف ارتفاعات و ساخت‌وساز در این مناطق اظهار کرد: ساخت‌وساز در این مناطق باعث افزایش احتمال گسترش حاشیه‌نشینی شده است؛ همچنین ایجاد بزرگراه بدون در نظر گرفتن نیاز منطقه، بورس‌بازی زمین و دست‌اندازی به اراضی ملی را افزایش داده است.

عضو اولین دوره شورای اسلامی شهر مشهد به تغییر کاربری و تخریب باغات آستان قدس اشاره و عنوان کرد: در آن زمان هم برای تغییر کاربری و تخریب شبانه اقدام کردند و مسئول باغات آستان قدس در مرحله اول محکوم شد اما پس از آن باغ چهارراه خیام به کاربری آموزشی و بعد هم به صورت قانونی به تجاری و مسکونی تغییر کرد.

■ تبانی‌ها و وقوع فجایعی در ارتفاعات مشهد

موحدی در ادامه این بحث با بیان اینکه با بلندمرتبه‌سازی مشکل نداریم، افزود: میثاق ما قانون است. وی با اشاره به تغییر کاربری ۲۵ هکتار از اراضی آستان قدس در منطقه یک مشهد خاطرنشان کرد: مسئول املاک آستان قدس مدعی شد برای تغییر کاربری این اراضی مجوز کمیسیون فنی و عمران شورای شهر را دارند در حالی که تغییر کاربری نیازمند مصوبه کمیسیون ماده پنج است.

این عضو شورای شهر مشهد با بیان اینکه تبانی‌ها و ارتباط‌ها باعث وقوع فجایعی در ارتفاعات مشهد شده است، به ایجاد اتوبان‌ها بدون نیازسنجی در محدوده آبادگران اشاره و تصریح کرد: این در حالی است که مردم در حاشیه کشف‌رود دارند زندگی می‌کنند اما خیابانی برای این مناطق ایجاد نشده است زیرا ارزش افزوده ندارد.

موحدی با اشاره به اینکه برای احداث کمربندی جنوبی مشهد باید رقم دو هزار میلیارد تومان هزینه شود، خاطرنشان کرد: این کمربندی فقط با هدف ایجاد ارزش‌افزوده در زمین‌های منطقه است؛ بروید و ببینید این زمین‌ها متعلق به چه کسانی است.

■ شورا حریف آستان قدس نمی‌شود

پاپلی یزدی نیز در ادامه با تأکید بر اینکه اجرای قوانین و حفظ ارتفاعات جنوب مشهد باید از طریق فعالیت نیروهای مردمی و جوانان صورت گیرد، افزود: پیشنهاد می‌کنم یک نفر از جمع حاضر داوطلب شود و یک نامه محترمانه به قائم مقام یا حتی در صورت لزوم تولیت آستان قدس بنویسد و بپرسد مشهدمال چگونه ایجاد شد یا باغات آستان قدس چگونه تخریب و خشک می‌شود؟

این استاد دانشگاه فردوسی مشهد ادامه داد: در شهری زندگی می‌کنیم که ۶۰ درصد زمین‌ها متعلق به دوستی است که من اسم اش را نمی‌آورم اما شورای ۲۵ نفره حریف آن نمی‌شود و باید اجازه دهند تشکل‌های مردمی وارد شوند و مطالبه کنند؛ وقتی همه با تخریب باغات مخالف باشند، چگونه ظرف یک هفته این‌ها تخریب می‌شود؟

■ اختلاط مباحث مدیریت شهری با سیاست

احمد نوروزی، شهردار اسبق مشهد نیز در این نشست با اشاره به اینکه مطالعات طرح بلندمرتبه‌سازی انجام شد اما به مرحله اجرا درنیامد، اظهارکرد: مشکلی که وجود دارد این است که مباحث مدیریت شهری با لایه‌های سیاسی مخلوط شده درحالی‌که اقدامات شهرداری باید عاری از تفکر سیاسی باشد.

رهنما: ساخت‌وساز در این مناطق باعث افزایش احتمال گسترش حاشیه‌نشینی شده است؛ همچنین ایجاد بزرگراه بدون در نظر گرفتن نیاز منطقه، بورس‌بازی زمین و دست‌اندازی به اراضی ملی را افزایش داده است

رهنما نیز در ادامه با ارزشمند خواندن اقدامات شورای شهر که باعث کند شدن ساخت‌وساز در ارتفاعات جنوب شده است، خاطرنشان کرد: اما این امر کافی نیست و باید سیاستی برای این ارتفاعات اتخاذ و به منافع عمومی در توسعه این مناطق توجه شود و نباید توسعه آن‌ها افسارگسیخته باشد.

در ادامه نشست موحدی از دانشگاهیان حاضر در جلسه خواست نظرات تخصصی خود را در خصوص مباحث شهری در اختیار اعضای شورای شهر قرار دهند و افزود: کمیسیون ماده پنج مجوز فروش یک زمین ۴۵ هزار مترمربعی را در منطقه ۹ در سال ۷۸ برای کاربری ورزشی صادر کرد اما این طرح هشت سال مسکوت ماند و بعد دوباره به کمیسیون ماده پنج رفت و با بارگذاری‌های افراطی به کاربری تجاری و اقامتی تغییر کرد؛ امروز شما باید از دادستان و تمام دستگاه‌های مربوط مطالبه کنید.

■ شناسایی ۱۸۰ هکتار از اراضی تصرف‌شده در ارتفاعات جنوب

این عضو شورای شهر در بخش دیگری از صحبت‌های خود از شناسایی حدود ۱۸۰ هکتار از زمین‌های شهرداری در ارتفاعات جنوب مشهد که درتصرف افراد حقیقی و حقوقی است، خبر داد و افزود: تملک دوباره این اراضی در دستور کار است.

■ در حاشیه:

- بنابر اعلام روابط عمومی گروه مشاوران جوان شهرداری قرار بود این نشست ساعت ۹ برگزار شود

موحدی: واگذاری ارتفاعات به اشخاص خاص خیانت است که متأسفانه در گذشته این اتفاق افتاده و اکنون با فشارها جلوی آن گرفته شده اما هنوز بستر قانونی برای جلوگیری از تعدی به ارتفاعات فراهم نشده است و شاید اگر شورا عوض شود و حساسیت نباشد دوباره این جریان آغاز شود بنابراین جلوگیری از این امر نیازمند نگاه مستمر و جهادی نخبگان جامعه است

اما پس از ۵۵ دقیقه تأخیر مراسم آغاز شد.

- موحدی در بخشی از این نشست خطاب به دانشجویان حاضر در جلسه گفت: در خصوص تغییر کاربری باغات آستان قدس مطالبه داشته باشید که پاپلی‌یزدی در واکنش به این سخن او اظهار کرد: این‌ها بچه‌های ما هستند و نمی‌خواهیم آن‌ها را بگیرند و موحدی در پاسخ گفت: من ضمانت می‌کنم.

یادداشت هفته

شهرسازی بی‌هویت، شهر بی‌هویت

ادامه از صفحه اول...

توسعه شهر آن هم در حد و قواره ساختمان های بلند و بر روی ارتفاعات نه مبتنی بر اصول علمی، نه منطبق بر رهنمودهای دین مبین اسلام و نه مبتنی بر فرمایشات دلسوزانه مقام معظم رهبری بلکه با توجیه اقتصادی انجام می گیرد. بلندمرتبه سازی پراکنده و آشفته در بافت فعلی شهر و دست درازی به ارتفاعات جنوبی برای تکمیل فرآیند تخریب شهر پیامدهای زیر را به دنبال خواهد داشت:

۱- ایجاد منظر شهری ناشایست: منظر شهری مطلوب ترکیبی شایسته از متغیرهای محیط طبیعی و فضاهای ساخته شده به گونه ای است که شهر را در نظر بینندگان زیبا و آرامش‌بخش جلوه دهد. متأسفانه در توسعه عمودی شهر مشهد هیچ توجهی به منظر شهری نشده است .

بلند مرتبه سازی پراکنده و با هدف کسب ثروت در مناطق هموار شهر، دید به آسمان و چشم اندازهای طبیعی را محدود ساخته و تمرکز بلندمرتبه‌سازی در ارتفاعات جنوبی شهر، محدودیت دید از بیرون به داخل شهر و نواحی کم ارتفاع را به دنبال دارد. در گذشته ای نه چندان دور حرم مطهر رضوی به عنوان مرکز شهر از هر نقطه ای قابل رؤیت بود ولی در حال حاضر به سختی می توان این بنا را از فواصل دور و نزدیک مشاهده نمود و این از نتایج بلندمرتبه سازی آشفته در شهر مشهد است.

۲- تشدید آلودگی هوا: شهرسازی در ارتفاعات جنوبی مشهد منجر به افزایش ضریب ناهمواری و کاهش سرعت باد می شود که خود گسترش و پایداری آلاینده ها را در پی دارد. هوای غالب راکد و آلوده شهری به شیوع بیماری های واگیر، انتشار میکروب ها و ویروس ها، تکثیر حشرات و انتشار بوهای آزاردهنده و همچنین افزایش بیماری‌های ریوی- تنفسی و انواع سرطان ها کمک می نماید.

۳-گسترش جزیره حرارتی شهر: جزیره گرمایی شهر مشهد در حال حاضر از وسعت چند صد کیلومترمربع و ارتفاع ۵ تا ۶ هزار متری برخوردار است بلندمرتبه‌سازی گسترده و به خصوص در ارتفاعات جنوبی ارتفاع گنبد حرارتی و وسعت آن را افزایش داده و کاهش رطوبت نسبی، افزایش خشکی هوا و تغییر مسیر توده های هوا و نهایتا برهم زدن الگو و نوع بارش‌ها را به دنبال خواهد داشت. تقویت جزیره حرارتی شهر همانگونه که در سال های اخیر شاهد آن هستیم باعث افزایش طول دوره گرم سال و افزایش نیاز آبی شهر شده است. به عبارتی کلان شهر مشهد تبدیل به بیابان- شهری خواهد شد که کم آبی، آلودگی و خشکی و غبار از ویژگی های آن خواهد بود.

۴-تشدید سیل خیزی و آب‌گرفتگی: گسترش شهر به داخل حوضه های آبریز باعث برهم زدن الگوی زهکشی طبیعی، کاهش سطوح نفوذپذیر و افزایش شدت و فراوانی روان آب‌ها و سیلاب های آلوده شهری خواهد شد. همانطور که می دانیم شبکه زهکشی فعلی شهر مشهد ظرفیت تخلیه سیلاب های شهری را نداشته و مناطق وسیعی با پدیده آبگرفتگی مواجه است. با ساخت‌وساز در داخل حوضه‌های آبریز بر وسعت و عمق آب‌گرفتگی ها افزوده خواهد شد و به طور طبیعی هزینه های نگهداری شهر را به شدت افزایش می دهد.

۵-کاهش توان مقابله شهر در برابر مخاطرات طبیعی: فشرده‌سازی و مرتفع‌سازی شهر و همچنین از بین بردن فضاهای باز داخل بافت و حاشیه آن، شهر مشهد را در برابر مخاطراتی چون زمین لرزه به‌شدت آسیب پذیر خواهد ساخت.

۶- تخریب اراضی خارج از شهر: از بین رفتن مناظر طبیعی در شهر، کاهش دید افقی، عریان شدن فضاهای خصوصی و هوای آلوده، شهروندان را متوجه اراضی خارج از شهر کرده تا به اصطلاح باغ، باغچه، باغ ویلا یا محیطی خصوصی برای خود ایجاد نمایند. نتیجه این ساخت‌وسازها در خارج از شهر فاجعه دیگری است که اغلب می بینیم اراضی کشاورزی یا منابع ملی تخریب می شود و بر وخامت اوضاع می‌افزاید.

۷- ترافیک های فوق سنگین: فروش تراکم از یک طرف و رواج برج سازی از دیگر سو بر شدت ترافیک خواهد افزود. در حال حاضر شبکه معابر شهر مشهد توان لازم برای حرکت روان اتومبیل ها را ندارد.

این وضعیت در مورد شریان هایی مانند بلوار وکیل‌آباد به یک معضل جدی تبدیل شده و خیابان‌ها ظرفیت کافی را ندارند. آیا همگام با افزایش تراکم ساختمانی به افزایش سطح معابر و سایر زیرساخت‌ها اندیشیده شده است؟ همه به خوبی می‌دانند که پاسخ این سؤال منفی است و اصولا شرایط لازم یا نرم‌های استاندارد رعایت نشده است.

با توجه به مطالب بالا بهتر است از توسعه عمودی شهر و تسخیر ارتفاعات جنوب آن جدا پیشگیری شود. فضای شهر متعلق به همه شهروندان است، آسمان شهر، مناظر طبیعی آن، کاربری های عمومی و حتی نمای خیابان ها و نمای بیرونی ساختمان ها متعلق به همه است. پس هیچ مرجعی نمی‌تواند این حقوق را زیر پا بگذارد. سازمان های مسئول که تاکنون به جای رشد و تکامل جایگاه شهر مشهد تنها به تر و خشک کردن آن پرداخته‌اند، بهتر است به جای حفظ منافع ۲۰ درصد جامعه که قادرند تراکم بخرند و گران بفروشند به فکر ساخت شهری ایمن و آرام باشند.

تبدیل شهرداری‌ها به مراکزی برای صدور مجوزهای خلاف، توسعه فرهنگ کوه خواری، باغ خواری، روستاخواری و آسمان خواری به بهانه تأمین مسکن مردم، ارتقاء جایگاه این شهر جهانی را در پی نخواهد داشت. خلاف با هر مجوزی باشد خلاف است. خلاف با هر بهانه‌ای باشد خلاف است. تشویق شهروندان به خلاف برای تامین منافع شخصی و گروهی خلاف است. خلاف با هر کلاهی خلاف است. خرید خلاف با پول خلاف است و هیچ یک از این‌ها شهرسازی و معماری ایرانی یا اسلامی و غربی و شرقی نیست. گر چه توجیه غلط اقتصادی منشأ همه این خلاف‌هاست بهتر است که همه دست‌اندرکاران بدانند که خسارات ناشی از آن بسیار شدید خواهد بود و هزینه های درمان همیشه ۴۰ برابر هزینه‌های پیشگیری است.

*عضو هیأت علمی گروه جغرافیای دانشگاه فردوسی مشهد

روزنامه اقتصادی صبح ایران
صاحب امتیاز : دنیای اقتصاد تابان
مدیر مسئول: علیرضا بختیاری
مدیر هنری: محمد عسگری
نشانی:خیابان مطهری، حد فاصل خیابان های سنایی و میرزای شیرازی، پلاک ۳۷۰
کد پستی: ۱۵۸۶۶-۹۷۵۱۱

دنیای اقتصاد
روزنامه صبح ایران
ضمیمه هفتگی خراسان رضوی
دوشنبه ۲۱ اردیبهشت ماه ۱۳۹۴/ ۲۲ رجب ۱۴۳۶/ ۱۱ می ۲۰۱۵/ شماره ۳۴۷۹

سرپرست خراسان رضوی: شهناز رمارم
دبیر ضمیمه خراسان: احسان میرزاده
دبیرهنری: حامد همایونی
نشانی: مشهد،بلوار شهید صادقی،خیابان آپادانا،شماره ۱۳
تلفن:۳۷۶۲۴۲۷۶، ۱۶-۳۷۲۳۷۵۱۴ نمابر: ۳۰ ۷۶ ۳۷۲۳-۰۵۱
آگهی ها: ۳۵ ۸۶ ۴۱۹ ۰۹۱۲
www.EastEconomy.ir - mashhad@den.ir
ارسال نظرات:۳۰۰۰۲۲۴۸۰۰

اخبار کوتاه

نرخ تورم در خراسان رضوی به ۱۱.۴ درصد رسید

تسنیم- معاون استاندار خراسان رضوی گفت: نرخ تورم در خراسان رضوی به ۱۱.۴ درصد رسید.

رضا جمشیدی با بیان این که بر اساس آمار منتشر شده توسط مرکز آمار ایران شاخص بهای کل کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای شهری در استان در فروردین ماه سال جاری ۲,۵ درصد است، اظهار کرد: این رقم نسبت به ماه گذشته ۲,۸ درصد افزایش داشته است. وی تورم ۱۲ ماهه منتهی به فروردین ماه ۹۴ نسبت به مدت مشابه سال قبل را ۱۱,۴ درصد دانست و خاطرنشان کرد: این میزان برای کشور ۱۴,۵ درصد است. معاون برنامه ریزی و اشتغال استانداری خراسان رضوی گفت: در بین گروه‌های کالا و خدمات گروه بهداشت و درمان با ۱۸,۷ درصد و خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات با ۷,۳ درصد به ترتیب بیشترین و کمترین میزان افزایش را در ۱۲ ماهه منتهی به فروردین ماه ۹۴ در استان داشته اند. در سطح کشور نیز برای این دو دسته به ترتیب رقم ۱۹,۸ درصد و ۹,۲ درصد به ثبت رسیده است.

آغاز نصب گردنبندهای ماهواره‌ای بر روی پلنگ ها در خراسان رضوی

ایرنا- معاون پایش و نظارت اداره کل حفاظت محیط زیست خراسان رضوی با بیان اینکه پروژه نصب گردنبندهای ماهواره‌ای بر روی پلنگ در این استان آغاز شده است، گفت: این پروژه تحقیقاتی با هدف رصد و کنترل جمعیت پلنگ و برنامه‌ریزی برای حفاظت هرچه بیشتر از این گونه ارزشمند اجرا می‌شود.

محمد عرفانی تحقیق در زمینه وسعت قلمرو هر قلاده پلنگ، کنترل جمعیت این گونه و زمینه‌سازی هرچه بیشتر برای افزایش جمعیت آن را از اهداف دیگر این طرح برشمرد و افزود: تاکنون بر گردن سه قلاده پلنگ گردنبند ماهواره‌ای نصب شده که این روند همچنان ادامه دارد. وی با اشاره به اینکه آمار دقیقی از این گونه نمی‌توان ارائه داد، گفت: طی سه سال گذشته ۷۲ بار پلنگ در مناطق زیرپوشش در این استان مشاهده شده است؛ بیشترین شمار پلنگ مشاهده شده در کوه‌های هزارمسجد منطقه پارک ملی تندوره استان است.

رفع تصرف بیش از ۲۰۰ هکتار از اراضی ملی مشهد

ایرنا- دادستان عمومی و انقلاب مشهد از رفع تصرف بیش از ۲۰۶ هکتار از اراضی ملی مشهد در سال ۹۳ خبر داد.

غلامعلی صادقی گفت: در راستای جلوگیری از ساخت‌وسازهای غیرمجاز و تفکیک غیرمجاز اراضی کشاورزی ۹۸ قطعه به مساحت تقریبی ۲۰۶ هزار و ۶۶۰ مترمربع پس از طی مراحل قضایی و صدور قلع بنای ساخت‌وسازهای غیرمجاز در سال ۹۳ آزاد شد.دادستان عمومی و انقلاب مشهد ادامه داد: همچنین سال گذشته ۲۰۳ مورد رفع تصرف از اراضی و بستر رودخانه‌ها و مسیل‌ها صورت گرفت که معادل ۱۳۰ هکتار از اراضی استان است.صادقی با اشاره به منویات مقام معظم رهبری در مبارزه با پدیده زمین‌خواری گفت: مقابله با زمین‌خواری و حفاظت از اراضی ملی از جمله مهم‌ترین رسالت‌های این حوزه در سال ۹۴ است و در حوزه پیشگیری از جرم، دادستانی اقدامات مثبتی در این راستا انجام داده است.

کشور از واردات مرغ بی‌نیاز است

ایسنا- معاون امور دام سازمان جهادکشاورزی خراسان رضوی گفت: تولید مرغ در کشور به اندازه‌ای رسیده که نه تنها از واردات بی‌نیازیم بلکه شرایط صادرات نیز فراهم است.

حاج مجتهدی با بیان اینکه سال گذشته از کشور ۶۰ هزار تن مرغ صادر شد که سهم استان از این میزان هفت درصد بود، اظهار کرد: قیمت مرغ توزیع شده در استان طی سال گذشته نسبت به کشور ارزان‌تر بود؛ در سال گذشته میانگین قیمت مرغ در کشور بین ۸۰۰۰ تا ۸۵۰۰ تومان و در استان بین ۷۰۰۰ تا ۷۵۰۰ تومان بود. وی با اشاره به نوسانات قیمت مرغ در سال گذشته، افزود: از ۲۲ بهمن ماه سال گذشته شاهد افزایش قیمت مرغ بودیم، با توجه به اینکه قیمت مرغ براساس عرضه و تقاضا تعیین می‌شود، توزیع مرغ منجمد در بازار آغاز شد. معاون امور دام سازمان جهادکشاورزی خراسان رضوی ادامه داد: در حالی که تولید نرمال مرغ در هر ماه ۹۰۰۰ تن است در اسفند ماه با شش میلیون جوجه‌ریزی شاهد تولید ۱۱ هزار تن مرغ گرم بودیم.

تقدیر وزیر ورزش از اقدامات آستان قدس

تسنیم- وزیر ورزش و جوانان از اقدامات آستان قدس رضوی در حوزه ورزش تقدیر کرد.

محمود گودرزی در دیدار با قائم مقام تولیت آستان قدس رضوی گفت: مجموعه امکانات تربیت بدنی آستان قدس رضوی با کیفیتی بسیار مطلوب و استانداردهای روز احداث شده و در سطح کشور کم نظیر است.

وی ابراز امیدواری کرد سایر بخش‌های متولی ورزش نیز با الگوگیری از آستان قدس نسبت به فعالیت در این عرصه اقدام کنند.

گودرزی همچنین با تقدیر از تعامل تربیت بدنی آستان قدس رضوی با مجموعه اداره کل ورزش و جوانان استان و فدراسیون‌های ورزشی، تصریح کرد: این موضوع می‌تواند با ایجاد هم افزایی در امر توسعه ورزش، زمینه ارائه خدمات گسترده ای را برای عموم مردم فراهم کند.

در مراسم گرامی‌داشت «روز اسناد ملی» در خراسان رضوی مطرح شد؛

نامهربانی‌ها با اسناد ملی

دنیای اقتصاد، فاطمه رافع- اسناد ملی هر کشور را می‌توان گنجینه‌ای گرانبها دانست که پل ارتباطی بین گذشته و آینده آن سرزمین محسوب می‌شود و از این رو حفظ این اسناد ضرورتی انکارناپذیر است. ۱۹ اردیبهشت ماه هر سال در تقویم ایرانیان به نام روز «اسناد ملی و میراث مکتوب» نام‌گذاری شده و قرار است این روز نمادین، یادآور اهمیت حفظ این اسناد به مردم و مسئولان باشد و همین امر باعث شد سالن اجتماعات جهاددانشگاهی خراسان رضوی میزبان مراسم «گرامی‌داشت روز اسناد ملی» باشد؛ مراسمی که قرار بود با حضور استاندار خراسان رضوی برگزار شود اما به گفته رئیس مرکز اسناد ملی استان، ترافیک کاری و اتفاقی خاص مانع از حضور وی شد و مدیرکل دفتر منابع انسانی و تحول اداری استانداری به نمایندگی از استاندار در این مراسم حضور یافت.

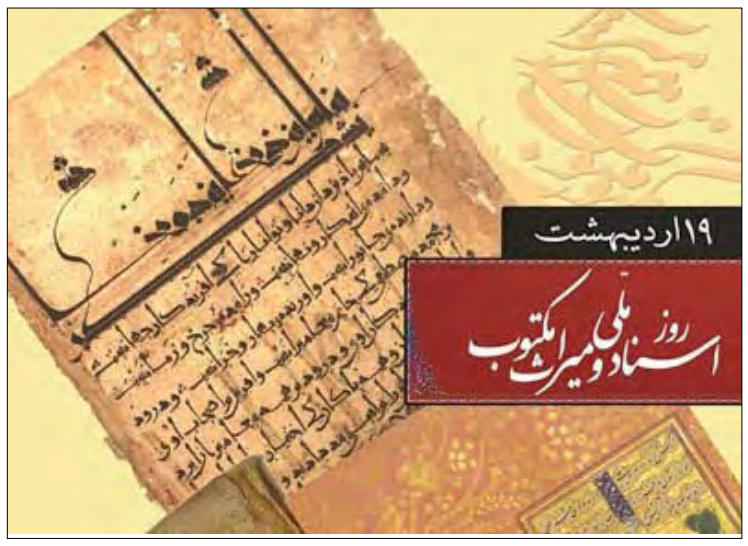

امیرخانی: اگر قرار بود مسئولان ما واقعا با سند صحبت کنند، بسیاری از حرف‌ها زده نمی‌شد.

بی‌توجهی به نقش سند در جامعه

معاون سازمان اسناد و کتابخانه ملی کشور در این مراسم با اشاره به اینکه در جامعه ما زمانی که از سند صحبت می‌شود، نگاه‌ها به جنبه تاریخی اسناد معطوف می‌شود، اظهار کرد: به نظر من جنبه تاریخی تنها بخش کوچکی از وظایف سازمان اسناد است.

غلامرضا امیرخانی با بیان اینکه بر اساس قانون هیچ شخص یا سازمانی حق از بین بردن اسناد را ندارد، تصریح کرد: وظیفه سازمان اسناد ملی حفظ این اسناد است و بر اساس قانون تمام سازمان‌ها موظف هستند بعد از ۴۰ سال اسناد خود را به سازمان تحویل دهند اما اطمینان دارم بسیاری از اسناد سازمان‌ها در وضعیت بدی نگهداری می‌شوند و بسیاری دیگر از اسناد نیز علی‌رغم تأکید قانون مبنی بر حفظ آن‌ها، به دلیل بی‌توجهی از بین رفته‌اند.

معاون سازمان اسناد و کتابخانه ملی کشور با اعتقاد بر اینکه آگاهی سازمان‌ها درباره اهمیت اسناد در فرآیند تصمیم‌گیری‌های ملی باعث توجه بیشتر آنان به حفظ اسناد می‌شود، افزود: اگر قرار بود مسئولان ما واقعا با سند صحبت کنند، بسیاری از حرف‌ها زده نمی‌شد.

سوزن‌چی: در مجموع اطلاعات ارزشمندی درباره حوزه‌های مختلف مردم‌شناسی، مباحث مختلف تاریخی، تحولات اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و ... در اسناد استان وجود دارد که معرفی آن‌ها همت ارگان‌ها و نهادهای مختلف را می‌طلبد

امیرخانی با اشاره به اینکه نقش سند در جامعه ما بسیار کم‌اهمیت است، عنوان کرد: بی‌توجهی به اهمیت اسناد در جامعه ما ریشه تاریخی دارد و اگر اسناد گذشته را بررسی می‌کردیم، بسیاری از مشکلات به وجود نمی‌آمد. وی ادامه داد: بی‌توجهی برخی از گذشتگان به اسناد باعث شده است اسنادی که در اختیار داریم محدود باشد.

معاون سازمان اسناد و کتابخانه ملی کشور فراگیری دانش استفاده از اسناد را یکی از ضروریات برای مسئولان دولتی در جهت اداره امور مملکتی دانست و گفت: مشکل دیگر ما در حوزه اسناد عدم استفاده از آن‌ها توسط مسئولان است؛ مسئولان باید به دانش گذشته خود اهمیت دهند زیرا اطلاعات سند متقن‌تر از کتاب است و در عین مطالعه سند می‌توانیم به بسیاری از مسائل اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی پی ببریم؛ در حقیقت اسناد ویژگی خاص «بکر بودن» را دارند.

امیرخانی با تأکید بر لزوم تغییر رویکرد جامعه چه در بعد آکادمیک و چه در بعد استفاده از سند به عنوان یک منبع تاریخی، اظهار کرد: دانشگاهیان ما باید بدانند که سند تنها یک برگه متعلق به تاریخ گذشته نیست.

معاون سازمان اسناد و کتابخانه ملی کشور به تأکید دین اسلام به حوزه اسناد نیز اشاره و تصریح کرد: در متون دینی ما بحث سند و مستند کردن بسیاری از مسائل مورد توجه قرار گرفته است؛ طولانی‌ترین آیه قرآن مربوط به مکتوب و مستندکردن قرض‌ها و دیون‌است.

خبرهای خوش رئیس مرکز اسناد ملی خراسان

رئیس مرکز اسناد و کتابخانه ملی خراسان رضوی نیز در این مراسم از تغییر مکان ساختمان این مرکز خبر داد و گفت: یک‌شنبه، ۲۰ اردیبهشت ماه به ساختمان جدید مرکز واقع در ابتدای بلوار لادن منتقل می‌شویم و مطمئن هستیم تا پایان سال جاری تمام اسناد مربوط به استان‌های خراسان رضوی، شمالی و جنوبی که در تهران دپو شده است، به این مرکز منتقل خواهد شد.

اکبر شیخ با اشاره به اینکه در واقع مرکز اسناد و کتابخانه ملی خراسان رضوی با عنوان منطقه شمال شرق کشور و با محوریت مشهد فعالیت می‌کند، خاطرنشان کرد: به دلیل اینکه استان‌های خراسان شمالی و جنوبی مرکز اسناد ملی ندارند، توجیه ما این است که انتقال اسناد آن‌ها به مشهد، کار را برای پژوهشگران راحت‌تر خواهد کرد.

رئیس مرکز اسناد و کتابخانه ملی استان با بیان اینکه قرار است این مرکز به عنوان مقر تبادل مواریث مکتوب مربوط به اسناد و کتب با کشورهای افغانستان و تاجیکستان باشد، ابراز امیدواری کرد: تمام این اقدامات به تحقق جایگاه استان در حوزه حفظ و نشر اسناد ملی کمک کند.

شیخ از تشکیل «کارگروه کمیته ملی حافظه جهانی» در استان ظرف دو هفته آینده خبر داد و افزود: در این کارگروه قرار است تمام اسنادی که قابلیت ثبت استانی، ملی و جهانی دارند، بررسی شوند.

رئیس مرکز اسناد و کتابخانه ملی استان با بیان اینکه تلاش می‌کنیم اندیشگاه فرهنگی و اسلامی را هر چه سریع‌تر در استان راه‌اندازی کنیم، اظهار کرد: محافل و نشست‌های فرهنگی در این اندیشگاه برگزار خواهد شد.

شیخ راه‌اندازی کتابخانه نابینایان و گویا را در آینده نزدیک از دیگر رخدادهای مرکز اسناد و کتابخانه ملی استان برشمرد و تأکید کرد: برای تحقق و به ثمر رسیدن این مرکز بسیار مهم علمی و فرهنگی نیازمند مساعدت و همفکری تمام دستگاه‌ها هستیم.

رئیس مرکز اسناد و کتابخانه ملی استان یادآور شد: این مرکز از سال ۸۸ تاکنون ۴۰۰ میلیون برگه سند را جمع‌آوری کرده که یک میلیون و ۳۵۰ هزار برگ از آن به عنوان اسناد انتقالی، با قابلیت نگهداری شناخته شده است.

اهمیت اسناد در حفظ هویت و حافظه تاریخی

معاون اداره موزه‌های آستان قدس رضوی نیز در بخشی از این مراسم با اشاره به ضرورت توجه به حفظ اسناد اظهار کرد: اگر به مقوله اسناد توجه کنیم، بدون شک هویت و حافظه تاریخی ما حفظ خواهد شد.

علی سوزن‌چی تاریخ، آموزش، بناهای تاریخی، رجال معروف سیاسی، علمی ، مذهبی و ... را از مؤلفه‌های هویت‌بخشی در اسناد مربوط به استان دانست و خاطرنشان کرد: خراسان پنجره‌ای به تاریخ ایران است و برای آشنایی با تاریخ ایران باید از این پنجره به تاریخ کشور نگاه کرد.

معاون اداره موزه‌های آستان قدس رضوی با بیان اینکه شش قرن اول تاریخ ایران به نوعی با خراسان مرتبط است، افزود: زیرا خراسان مرکز علمی، سیاسی و فرهنگی کشور بوده و نقش مهمی در تحولات تاریخی داشته است. وی ادامه داد: قدیمی‌ترین سند خراسان که در مرکز اسناد آستان قدس نگهداری می‌شود، مربوط به اوایل قرن شش و سال ۵۱۴ هجری قمری و یک سند تک‌برگی‌است.

سوزن‌چی به جایگاه آموزش در اسناد موجود

شیخ: تا پایان سال جاری تمام اسناد مربوط به استان‌های خراسان رضوی، شمالی و جنوبی که در تهران دپو شده است، به این مرکز منتقل خواهد شد، در واقع مرکز اسناد و کتابخانه ملی خراسان رضوی با عنوان منطقه شمال شرق کشور و با محوریت مشهد فعالیت می‌کند

در استان نیز اشاره و عنوان کرد: مدارس علمیه با سابقه‌ای از قبیل «دو در» و «پریزاد» از دوره تیموریان باقی مانده و پس از آن نیز مدارسی همچون «عباسقلی‌خان»، «نواب» و «میرزا جعفر» در اسناد موجود است.

معاون اداره موزه‌های آستان قدس رضوی اضافه کرد: مسجد گوهرشاد از قدیمی‌ترین بناهای تاریخی است که بر اساس اسناد موجود وقف‌نامه آن مربوط به دوره شاهرخ تیموری است؛ همچنین اسناد مکتوب باقی مانده درباره حرم امام رضا(ع) از دوران شاه‌عباس اول صفوی به بعد است.

سوزن‌چی به اهمیت تجارت و بازرگانی در استان با توجه به اسناد موجود نیز اشاره و تصریح کرد: بر اساس اسناد موجود، تجار معروفی از سراسر کشور به خراسان می‌آمدند؛ همچنین مشهد در بحث ارائه خدمات بهداشتی و پزشکی جایگاه ویژه‌ای داشته است.

معاون اداره موزه‌های آستان قدس رضوی با اعتقاد بر اینکه آستان قدس بزرگترین نماد دینی و مذهبی ایران شناخته می‌شود، گفت: این مجموعه سابقه‌ای ۱۲۰۰ ساله را در خود گنجانده و از عناصر مهم هویت‌بخشی مذهبی نه تنها در مشهد و کشور بلکه در جهان تشیع به شمار می‌رود.

سوزن‌چی ادامه داد: در مجموع اطلاعات ارزشمندی درباره حوزه‌های مختلف مردم‌شناسی، مباحث مختلف تاریخی، تحولات اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و ... در اسناد استان وجود دارد که معرفی آن‌ها همت ارگان‌ها و نهادهای مختلف را می‌طلبد با این حال معرفی این اسناد نباید باعث شود حصاری دور خود بکشیم بلکه هویت خراسان همراه با هویت اصفهان، فارس، شیراز، آذربایجان و... باید منجر به وحدت و ایجاد هویت ملی شود.

در این مراسم از مدیرکل آموزش و پرورش خراسان رضوی، مدیر سازمان حسابرسی واحد مشهد، رئیس دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مدیر خدمات بیمه‌ای استان و مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان به عنوان مدیران برتر استان در حوزه نگهداری اسناد تقدیر شد.

در حاشیه این مراسم، نمایشگاه «خراسان در آئینه اسناد» برگزار شد که به معرفی آخرین دستاوردهای پژوهشی سازمان اسناد ملی استان اختصاص داشت.

ادامه سرمقاله

استفاده از خودروخارجی؛ به چه قیمت؟

ادامه از صفحه اول...

طبعا بازگویی و یادآوری یک اتفاق قدیمی، که ابعاد فنی آن نیز روشن نشده است، کمکی به حمایت از تولید داخلی نخواهد کرد.

دوم: عمر مفید صنعت خودروسازی کشور از سی سال تجاوز نمی کند. آن هم سی سالی پر افت و خیز که رویکرد دولت ها به این صنعت و میزان حمایت شان از آن با نوسان مواجه بوده است. از چنین صنعتی نه باید و نه می شود انتظار معجزه داشت. صنعتی که خودِ صاحب صنعت اش، اجازه تعیین قیمت کالای تولیدی اش را ندارد و بهره های مرکب بانکی، کمرش را تا داده و از بسیاری حمایت ها و معافیت های معمول که در باقی کشورها، در حق خودروسازان شان روا می دارند، محروم است. از چنین صنعتی چه قدر باید توقع کرد؟ من جدول خلاصه ای از حمایت های مادی و معنوی سایر کشورها از صنعت خودروسازی کشورشان را تهیه کرده ام.(جدول صفحه اول) لطفا با میزان حمایتی که در کشور ما از صنعت خودروسازی می شود، مقایسه کنید.

سوم: صنعت خودروسازی به واسطه اشتغال آفرینی گسترده‌ای که دارد و به خاطر پویایی و تحرکی که در صنایع پایین دستی و بالادستی اش ایجاد می کند، در همه کشورهای جهان مورد حمایت ویژه دولت ها قرار دارد. در بحران اقتصادی آمریکا در سال۲۰۰۸، بیشترین حمایت های مالی، مالیاتی و بیمه ای توسط دولت فدرال، از صنعت خودروی آن کشور به عمل آمد. چرا؟ چون اگر خودروسازی یک کشور به حرکت درآید، زنجیره ای از صنایع و مشاغل و کسب و کارها در آن کشور به حرکت واداشته می شوند.

چهارم: انتقاد به پایین بودن کیفیت تولیدات داخلی، تنها به صنعت خودروسازی محدود نمی شود. شما یک صنعت یا تولید ملی را نام ببرید که غبارِ این ایراد بر دامن اش ننشیند؟! آیا در تولید لوازم خانگی قوی عمل کرده ایم؟ در صنعت پوشاک و نساجی رقیب دنیا هستیم؟ در بازار الکترونیک حرف برای گفتن داریم؟ در کدام حوزه می شود ادعا کرد ایراداتی که به صنعت خودرو می گیرند، در آن حوزه نیست؟ فقط شاید زعفران و پسته و قالی ایرانی باشد که آن هم توسط رقبای ما خریده و پس از بسته بندی، با برند آن کشورها راهی بازار مصرف جهانی می شود.

می دانید علت اش چیست؟ اقتصاد ما به شدت بوی دلارهای نفتی گرفته. تراز بازرگانی ما، بدون فروش نفت و گاز و میعانات و تولیدات پتروشیمی، تراز مثبتی نیست. ما هیچ گاه به درآمدهای غیرنفتی احتیاج نداشته ایم. نفت آن قدر پولساز و دلار آور بوده که ضرورتی نداشته به صادرات چیز دیگری فکر کنیم. ما به پول مفتِ نفت عادت کرده ایم.

کره جنوبی در هر یک از برنامه های پنج ساله توسعه اش، کوشید اولویت‌های صادراتی خود را با توجه به بازار بین‌المللی و فرصت ها و تهدیدهای رقیبان در آن بازار طراحی کند. موضوعی که در برنامه‌های صادراتی ما هدف گذاری نشده است. ما به دلیل صادرات نفت، به صادرات غیرنفتی اهمیت ندادیم. خودمان تولید کردیم و خودمان مصرف کننده تولیدات مان بودیم و همین شد که از گردونه رقابت با رقیبان خارجی بازماندیم:

خود گوییم و خود خندیم/ عجب مرد هنرمندیم

پنجم: راه بالابردن کیفیت تولیدات داخلی از باز گذاشتن در های کشور روی محصولات خارجی عبور نمی کند. مگر تولیدات چینی که امروز عرض و طول و ارتفاع و حجم بازار ما را اشغال کرده و همه مغازه داران ما، فروشنده و کارپرداز تولیدکنندگان آن کشور شده اند، مرغوب و باکیفیت هستند؟ مگر کشورهای پیشرفته ای نظیر ژاپن و کره جنوبی هم برای برانگیختن صنایع داخلی شان، به واردات افسارگسیخته روی آوردند؟

آلمان ها بعد از جنگ جهانی دوم، در باغچه خانه های شان سیب زمینی کاشتند و در یک همبستگی ملی، گفتند تا موقعی که کشورشان در تولید محصولات کشاورزی خودکفا نشود، روزی سه وعده، صبح و ظهر و شام، سیب زمینی می خوردند، اما لب به گندم وارداتی نمی زنند.

مهاتما گاندی، رهبر فقید هندوستان، بدن اش را با یک تکه بوریای نادوز پوشاند و اعلام کرد حاضر نیست لباس دوخته شده ای بپوشد که نخ آن در کارخانه های نخریسی انگلیس تولید شده است.

ششم: همه کشورها کوشیده اند لااقل یک برند ملی برای خودشان داشته باشند. دولت ها و مردمان شان برای برندی که سال ها زحمت ایجاد و محبوب کردن اش را کشیده اند، اهمیت بسیاری قائل اند. آن ها نسبت به کیفیت تولیداتی که با این برند روانه بازار می شود، حساس هستند. این حس تعصب و تعلق ملی، مالک و تولیدکننده آن برند را اخلاقا وامی دارد تا پشتیبان برند مُلک و مملکت باشد.

ما چه برندی را برای خودمان نگه داشته ایم؟ یک کفش ملی داریم که آن هم اگر از نام اش خجالت نکشد، تعطیل می کند. آن قدر پشت سر خودروی ملی مان حرف زده ایم که خودمان هم باورمان شده خودروی ملی نداریم یا اگر هم داریم، به درد نمی خورد. حتما جوک هایی که در این بین ساخته اند را شنیده اید: مرگ حق است، [...] فقط یک وسیله است.

کدام ملت را دیده اید که با سرمایه های ملی اش این طور رفتار کند؟ وقتی از مقدس ترین تریبون این شهر گفته می شود خودروی داخلی آتش می گیرد و مردم ما مستحق بهترین ها هستند، نتیجه همین است که خیابان های شهرهای مان پر می شود از مدل ها و مارک های رنگ به رنگ خارجی. همین می شود که دلارهای نفتی، به جای آن که صرف عمران و بهداشت و آموزش کشور شود، برای خرید آخرین مدل ماشین های کمپانی های آمریکایی و کره ای و ژاپنی هزینه می شود. جالب آن که چند روز پیش رهبری در دیدار با فرماندهان ناجا، جولان دادن برخی جوان های سرمستِ غرورِ ثروت با خودروهای گران قیمت در خیابان ها را یکی از مظاهر ایجاد ناامنی روانی در جامعه برشمرده بودند.

سال ها زمان برده که صنعت عریض و طویل خودروسازی در این کشور سرپا شده است. بیش از سه میلیون نفر به طور مستقیم در صنعت خودروسازی و زنجیره تامین مشغول هستند. خودروسازی و صنایع جانبی اش، نظیر قطعه سازی، خدمات حمل ونقل، بسته بندی و... عامل توسعه و پیشرفت کشورها هستند. کسی منکر فاصله داشتن کیفیت خودروهای داخلی در مقایسه به محصولات خارجی نیست. اما راه حل این فاصله، نفی تولید داخلی و گشودن آغوش مصرف به سوی کالاهای خارجی نیست. مصرف کننده ایرانی باید از برند ملی اش حمایت کند، تولیدکننده این سرزمین بایست باکیفیت تولید کند و مدیر و مسئول این کشور نیز باید از این دو دفاع نماید. تا عاقبت صنعتی که سال ها است به پایش نشسته ایم ختم به خیر شود.

EastEconomy.ir
پایگاه اطلاع رسانی اقتصاد شرق